

Valkonauha

4/2021

Yhdessä palvelen,
iloiten ja kiittäen
s. 12

Lucia
– valon tuoja
s. 22

Sisältö

Valkonauha 4/2021

Pääkirjoitus	3
Liitto ja paikallisyhdistykset toimivat	4
Valkonauha toimii kansainvälisesti	8
Yhdessä palvellen, iloiten ja kiittäen	12
Adventti – odotuksen ja toivon aika	16
Laulava joulukortti lappeenrantaisten ilona	19
Järjestötoiminnan haasteista ja mahdollisuuksista	20
Lucia – valon tuoja	22
Kultaiset k-kirjaimet terapiatyössä ja ihmissuhteissa	26
Naisten ja tyttöjen matkassa Länsi-Afrikassa	28
Pienet sanat yhteyden luojina	31
Ne tylsät arkiset asiat	32
Mitä kuuluu, ylilääkäri Hanna Nohynek?	34
Oiva aivojumppa	37
Lapsi kauppakärryissä ja muita joulun ihmeitä	38
Mietelauseita elämästä	39
Kukat tuovat iloa, tunnelmaa, hyvinvointia ja lohdutusta	40
Aluevaalit lähestyvät, vaikuta sinäkin	42

Julkaisija: Suomen Valkonauhaliitto

Toimituksen osoite:

Liisankatu 27 A 3, 00170 Helsinki
puh. 091351 268

www.suomenvalkonauhaliitto.fi

irja.eskelinen@suomenvalkonauhaliitto.fi

Päätoimittaja: Sinikka Vilén

Toimitussihteeri: Irja Eskelinen

Toimituskunta: Tarja Heino, Marja Kariluoto, Päivi Kokkonen, Paula Kupias, Arja Laiho, Anna-Mari Laine, Tuulikki Perho, Pirjo Sipilä, Hannele Töyry

Taitto: Anne Tervahauta / Kuvitella

Lehti ilmestyy neljänä numerona
Tilaushinta 20 euroa vsk

Painopaikka: Eräsalon Kirjapaino Oy,
Tampere

ISSN-L 0355-7219, ISSN 0355-7219 (painettu)
ISSN 2242-0045 (verkkojulkaisu)

Etukannen kuva: Karl Vilhjálmsson
/Folkhälsan, Finlands Lucia

Suomen Valkonauhaliitto – Förbundet Vita Bandet i Finland r.y.

Liitto on vuonna 1905 perustettu kristillisyhteiskunnallinen naisjärjestö, joka toimii yksilöiden, perheiden ja yhteiskunnan hyväksi. Liitto on jäsenenä World Woman's Christian Temperance Unionissa. Liitto ottaa vastaan testamentteja ja lahjoituksia.

Pankkiyhteys: Danske Bank IBAN:FI98 8000 1100 0623 23

Puheenjohtaja

Sinikka Vilén, erityisdiakoni (eläk.)

Varapuheenjohtajat

Kotihoidon ohjaaja (eläk.) Elli Martikainen

Ostoassistentti Tarja Heino

Pääsihteeri

Pastori Irja Eskelinen

Toimistos sihteeri

Nina Hurtamo

Liiton ylläpitämät

Valkonauhan Kotipesä Helsingissä

Liisankatu 27 A 3, 00170 Helsinki

puh. 091351 268

Opiskelijakoti Helsingissä

Snellmaninkatu 27 D 18, 00170 Helsinki

Suur-Helsingin Valkonauha ry:n ylläpitämä

Liisankoti

Luotsikatu 4 E, 00160 Helsinki

Usko, toivo ja rakkaus

*Suo, Herra, toivon kynttilöiden loistaa
tyyneksi, lämpimäksi liekki luo.
Valaiset pimeään, voit pelot poistaa.
Jää keskellemme, Kristus, rauha tuo!
(Virsi 600:3)*

Saimme yhtyä syysneuvottelupäivillä Lärkkulan hiippakuntakeskuksessa Karjaalla virteen, jonka tekstin kirjoitti joulukuussa 1944 Gestapon vankilaan teljetty saksalainen teologi **Dietrich Bonhoeffer**. Virren teksti on runo, jonka Bonhoeffer sai lähetettyä morsiamelleen **Maria von Wedemayerille** ennen kuin hänet siirrettiin keskitysleirille. Dietrich Bonhoeffer teloitettiin 9.4.1945. Kolme viikkoa myöhemmin **Hitler** teki itsemurhan ja Saksa antautui.

Syysneuvottelupäivän teemanä oli toivo ja työskentelyämme johti kouluttaja **Marjaana Kanerva**. Yhteinen tapaamisemme muodostui ikään kuin korona-ajan tilinpäätökseksi. Keskeisinä kysymyksinä olivat: Mitkä ovat toiveemme? Mikä on toivon merkitys elämässämme? Millaisen merkityksen arjessamme saavat ns. itsestään selvydet? Suuria kysymyksiä kaikki.

Huomasimme, että kokemamme pandemia on meitä tahtomattammekin muokannut. Toiveemme osoittautuivat elämänläheisiksi ja arkisiksi. Itsestään selvyyksinä pitämämme asiat nousivat arvoonsa ja havahduimme huomaamaan, että elämässä ei ole itsestään selvyksiä. Kaikki on lahjaa epävarmuuden ja jatkuvan muutoksen keskellä. Toivon käsitteen merkitys ja tärkeys kirkastuivat ja ne saivat lähes kultaiset kehukset.

Nämä samat kysymykset ja käsitteet olivat ajankohtaisia jo 2000 vuotta sitten, kun Marialla ja Joosefilalla oli suuri odotus ja varmasti toive tulla äidiksi ja isäksi. Jeesuslapsen syn-

nyttyä ei ollut itsestään selvää löytää vastasyntyneelle sopivaa vuotta. Lapsi käärittiin kapaloon ja laitettiin tallin seimeen nukkumaan. Siinä sai levätä ja aloitella maallista vaellustaan, pienellä paikalla. Meidän ja koko ihmiskunnan saama arvokkain lahja. Usko, Toivo ja Rakkaus.

Kiitos kuluneesta vuodesta 2021 iloineen, suruineen, huolineen ja myös runsaine toivon merkkeineen. Uskon, että olemme vahvistuneet kukin omalla paikallamme ja omassa tehtävässämme niin Valkonauha-yhteisössä kuin henkilökohtaisessa elämässä.

Runsasta siunausta tulevalle vuodelle 2022. Toivotan Sinulle Joulun rauhaa ja armollista Jeesuksen syntymäjuhlaa!

SINIKA VILÉN
puheenjohtaja

Liitto ja

Paikallisyhdistykset

toimivat

Jäsenistö kokoontui 23.–24.10.2021 *Toivon ja elämän lähteellä*

Suomen Valkonauhaliiton jäsenistö kokoontui Karjaalle Lärkkullan hiippakuntakeskukseen syysneuvottelupäivään ja syyskokoukseen. Kaikkiaan osallistujia oli 24 henkilöä. Neuvottelupäivän teemanä oli ”Toivon tiellä ja toivon tekoja”. Työskentelimme tilassa, jossa on esillä **Lennart Segerstrålen** pu-

hutteleva ”Elämän lähteellä”-fresko. Tilaisuuden avasi Teams-yhteyksillä liiton puheenjohtaja **Sinikka Vilén** Tampereelta. Työskentelyä johti kouluttaja **Marjaana Kanerva** STEP-koulutuksesta. Teeman valinta oli onnistunut ja toteutus hyvä kuten ilmeni osallistujien antamista kirjallisista palautteista.

NINA HURTAMO

Vas. edessä Mikkelistä Liisa Ahonen, Aune Laitinen, Seija Karjalainen, Helsingistä Irja Ahola ja Sääksmäeltä Paula Valtamo.

Lauantain työskentelyn voi kiteyttää Marjaana Kanervan jakamiin ajatuksiin: Kun katselet käsiäsi, voit samalla miettiä, mitä kaikkea oletkaan niillä tehnyt ja saanut aikaan. Miten juuri noilla käsillä on tehty työtä, taputettu olalle ja lohdutettu, niistetty neniä, tehty ruokaa, kirjoitettu, käännetty maata, tuettu toista ihmistä. Kun otat askeleen, voit muistaa, minne kaikkialle olet kiiruhtanut.

Lauantai-iltana jaettiin yhteisiä kokemuksia, osallistuttiin Lappeenrannan Valkonauhan suunnittelemaan leikkimieliseen tietovisailuun ja tutustuttiin toisiimme. Iloitsimme kaikista entisistä tutuista ja kiitollisena tutustuimme uusiin kokousedustajiin **Paulaan** Sääksmäeltä ja **Merjaan** Kuopiosta!

Sunnuntaina maassamme vietettiin Rukouspäivää ja YK:n päivää. Kokoonnuimme Lärkkullan kauliissa kappelissa yhteiseen rauhanrukoukseen, jonka toteuttivat **Elli Martikainen** ja **Marjut Ropo-Lyytikäinen**

Vas. edessä Marja-Liisa Ahti Helsingistä.

Marjaana Kanerva toimii kouluttajana STEP-koulutuksessa.

Lappeenrannasta, **Merja Korkalainen** Kuopiosta ja **Liisa Ahonen** Mikkelistä. Tilaisuuden aluksi oli urku- ja virsihetki, jonka toteutuksesta vastasi **Paula Valtamo** Sääksmäeltä. Rauhanrukouksen musiik-

Lärkkullan kappelissa Marjutin, Ellin, Merjan ja Liisan johtamassa rauhanrukouksessa.

Vas. Tuulikki Perho, Leena Kontula (Helsinki), Merja Korkalainen (Kuopio), Soili Castrén (Helsinki), Kaarina Piiparinen (Lappeenranta) ja Liisa Ahonen (Mikkeli).

kina oli tamperelaisen **Sirkku Heinäluodon** musiikki.

Syyskokouksen avasi liiton varapuheenjohtaja Elli Martikainen ja kokouksen puheenjohtajaksi valittiin Liisa Ahonen. Kokouksessa päätettiin sääntömääräisistä asioista ja käytiin henkilövaali. Varapuheenjohtajaksi valittiin Marjut Ropo-Lyytikäinen Lappeenrannasta kaudelle 2022–2023 ja jäseniksi sekä (henkilökohtaisiksi varajäseniksi) **Tiina Palmu** Helsingistä (Merja Korkalainen Kuopioista); **Leena Kontula** Helsingistä (**Johanna Ahtila** Hämeenlinnasta); **Anneli Klemetti** Helsingistä (**Maritta Pietilä-Holopainen** Oulusta) sekä kaudelle 2022 varsinaiseksi jäseneksi **Seija Karjalainen** Mikkelistä ja kaudelle 2022 varajäseneksi **Eila Hänninen** Helsingistä.

Tarja Heino ja Marjut Ropo-Lyytikäinen esittivät jäsenistön puolesta kiitoksen hallitustyöskentelystä 31.12.2021 poisjääville Liisa Ahoselle, **Susanna Gröhnille**, **Arja Keräselle** ja Elli Martikaiselle. Heitä muistettiin lahjoituksena saaduilla Tove Janssonin Valitut romaanit ja Valitut novellit -teoksilla sekä kiitoskortilla.

Kokouksessa paikalla olleet Elli Martikainen ja Liisa Ahonen kiittivät kollegoitaan hallituksessa ja ilmaisivat toimineensa Suomen Valkonauhaliiton luotamustehtävissä ilolla.

Teksti **IRJA ESKELINEN**
Kuvat **NINA HURTAMO**,
ANNELI KLEMETTI,
LEENA KONTULA

Kuvien kertomaa

Kuva on järjestökotimme kokoushuoneesta 1920-luvulta. Tänä vuonna muistamme erityisellä kiitollisuudella sitä sukupolvea, joka osti 100 vuotta sitten rohkeasti lainavaroin

liitollemme oman huoneiston Liisankatu 27:ssä sijainneesta kristillisten järjestöjen talosta, ns. Kirkonmiesten Rose-nista. Hankkeen vetäjänä oli liiton silloinen puheenjohtaja **Fanny von Herten**.

Fanny toimi yhdessä järjestöjen vas-
tuuhenkilöiden kanssa, jotka päätti-
vät ostaa talon osakekannan kirkol-
listen järjestöjen toimintamahdolli-
suuksien vahvistamiseksi. Keskei-
sessä roolissa olivat piispa **Aimo T.
Nikolaisen** isä **Tauno Israel Niko-
lainen** ja pastori **Lauri Rikala**. Niko-
lainen toimi silloisen Nuorten Kris-
tillisen Liiton [myöhempi Nuorten
Keskus] taloudenhoitajana ja Rikala
pääsihteerinä.

Rakennus, johon liittyy tärkei-
tä kokemuksia ja voimakkaita tun-
teita saa mielissämme tärkeän pai-
kan. Näin on järjestökodinkin koh-
dalla. Lähdemme kohti uutta vuosi-
sataa toiveikkain mielin. Siihen liit-
tyy vahvasti yhteen kokoontuminen
ja yhteisöllisyyden vahvistaminen.

Tietoja valokuvasta: Helsinkiläi-
sen, valokuvaaja **Paavo Poutiaisen**
perustaman Kuvakeskuksen aineis-
toa on Suomen valokuvataiteen muse-
on kokoelmissa. Kuvakeskus on
yksi varhaisimmista suomalaisista
kuvatoimistoista, jonka aineistoa
julkaistiin 1920-luvun lopulta lähti-
en mm. Suomen Kuvalehdessä.

Raittiiviikkoa alettiin viettää vuonna 1921
Raittiuden Ystävien aloitteesta. Viikon ni-
mi on vaihdellut. Nykyisin se on Ehkäisevän
päihdetyön viikko, jota vietetään vuosittain viikolla
45. Viikolla järjestettiin valtakunnallisia messutapah-
tumia.

Kuva on syksyn 1989 Terveysmessuilta Kouvolasta
28.–29.10. Valkonauhan työtä esittelivät Lappeenran-
nan Valkonauhan puheenjohtaja **Salme Räikkönen** ja
liiton varapuheenjohtaja (vuodesta 1990 puheenjoh-
taja) **Soili Castrén**. Näyttelymateriaalit valmistuivat
paljolti jäsenen **Liisa Sääsken** ahkerointina, ja vapaa-
ehtoistyönä.

Raittiiviikon avajaiset olivat terveysmessujen
pääteeksi ja v. 1989 viikon teemana oli Vähemmän
viinaa, enemmän elämää.

Kuvan nappasi Irja Eskelinen.

Hallitus kutsuu perinteisille joulukahveille! *Liiton joulukahvit*

järjestetään Liisankadun toimitiloissa Liisankatu 27 A 3

lauantaina 11.12.2021 alkaen klo 12.00.

Ohjelmaosuus alkaa klo 13. 00.

Mikäli koronapandemia ja viranomaisohjeistukset
aiheuttavat muutoksia tilaisuuden järjestämiseen,
tiedotetaan asiasta liiton kotisivuilla.

Tarjoilujen ja järjestelyjen vuoksi olemme iloisia,
mikäli voit ilmoittaa ennakkoon osallistumisestasi
soittamalla toimistoomme 09 1351 268.

Tervetuloa!

MAHA ASHAM

KOKEILUISTA RIIPPUVUUTEEN – tie on lyhyempi kuin luuletkaan

Kauan odotettu paluu yleisötilaisuuksien järjestämiseen ja ensimmäinen luento- ja keskustelutilaisuus toteutui Kairossa 15.9.2021. Se on osa luentosarjaa, jossa tullaan käsittelemään erilaisia riippuvuuksia ja niiden ehkäisyä. Valkonauhan toimijat ovat olleet kuin horroksessa koronaviruksen takia miltei kaksi vuotta. Viruksen leviäminen aiheutti myös Egyptissä suuria ja ennalta arvaamattomia rajoituksia valkonauhatyölle.

Pastori **Yousef** esitteli tilaisuuden ohjelman ja johti rukoukset. Luennoitsijana toimi arvostettu kristitty psykiatri **Samuel** ja myös itse luennoin tilaisuudessa. Jatkan äitini työtä ja toimin Egyptin Valkonauhan puheenjohtajana. Ohjelmassa oli myös musiikkia. **Nahla**, anestesioologi, esitti yksinlaulua ja häntä säesti pianisti, tohtori **Samir**. He huolehtivat musiikista ja virsien johtamisesta. Tilaisuus järjestettiin Heliopoliksen evankelisessa kirkossa Kairossa. Kirkkomme toimii 75 prosentin kapasiteetilla huomioiden koronaan liittyvät rajoitukset ja määräyk-

set. Sen vuoksi virvokkeita ja suklaata jaettiin osallistujille vasta, kun he olivat poistumassa tilaisuudesta.

Tohtori **Samuel** ilmaisi aluksi kiitollisuutensa, että saa olla mukana tilaisuudessa. Hän myös muisteli äitiäni rouva **Samira Ghaly Girgisiä (Asham)**, Egyptin Valkonauhan aikaisempaa puheenjohtajaa. Äitini kutsuttiin Herransa luo 5.10.2019.

Tohtori **Samuel** kuvasi Samira Ashamia todellisena soturina, joka haastoi vallitsevia normeja ja käsityksiä. Hän halusi

vallata uusia alueita, aloittaa aina uuden työn. Tätä oli monien vaikea ymmärtää ja he pitivät sitä suorastaan ennenkuulumattomana toimintana. Samira Asham kantoi suurta huolta päihteiden käytöstä ja halusi työllään ehkäistä niiden käyttöä. Häntä voi verrata Raamatussa esiintyvään naisprofeet-

Rouva Myrtle Ghaly, tekstin kirjoittajan Maha Ashamin tati, valittiin Egyptin Valkonauhan puheenjohtajaksi v. 1935. Sisartaan puheenjohtajana seurasi Samira Ghaly Girgis, joka vieraili Suomessa kesällä 1992. Hänen tyttärensä Maha Asham osallistui Helsingin kongressiin heinäkuussa 2019.

ta Deboraan. (Tuomarien kirja 6:12). Yhteiskunta ja Assiutin kuvernöörikin antoivat Samiralle tunnustusta hänen ura-uurtavasta työstään.

Oman esitykseni aluksi loin katsauksen Egyptin Valkonauhan (Egyptin WCTU) historiaan. Se perustettiin vuonna 1921 Assiutissa Egyptissä **Loreta Haymanin** aloitteesta. Hän oli amerikkalainen WCTU-jäsen, joka muutti Egyptiin aviomiehensä kanssa. Loretan aviomies toimi arkkitehtina amerikkalaisessa yliopistossa ja sa-

massa yliopistossa opiskelivat myöhemmin myös äitini Samira Asham, tätini ja me hänen lapsensa. **Azer Gobran**, jonka aviomies oli lakimies ja Egyptin parlamentin jäsen, toimi Egyptin Valkonauhan ensimmäisenä puheenjohtajana. Häntä seurasi tehtävässä vuonna 1935 äitini vanhempi sisar **Myrtle Ghaly**.

Varsinaisen luentoni aloitin sanomalla, että Jumala halua antaa kaikki asiat täällä meidän iloksemme ja mielihyväksemme, mutta hän antoi meille myöskin tärkeitä ohjeita.

”Kaikki on luvallista, mutta kaikki ei ole hyödyksi, kaikki on luvallista, mutta kaikki ei ole rakentavaa.” (1.Kor.10:23).

Esittelin kansallisia asiattietoja riippuvuuksista Egyptissä tuoden korostetusti esiin sen, kuinka tuhoavasti päihteet vahingoittavat fyysisistä ja henkisistä terveyttä sekä vaikuttavat kokonaisvaltaisesti hyvinvointiimme. Päihteiden käyttö johtaa minän, minuuden tuhoutumiseen ja monenlaiseen kärsimykseen ja tuhoon koko perheessä.

Pastori Yousef juonsi tilaisuuden. Tohtori Samir toimi säestäjänä. Anestesiologi Nahla esitti yksinlaulua.

Esittelin myös tietoja siitä, mitkä ovat seuraukset ja vaikutukset talouksiin ja yhteisöihin. Halusin kuulijoiden kiinnittävän huomiota siihen, kuinka kiireellistä on antaa egyptiläisille luotettavaa tietoutta lääketieteelliseen näyttöön perustuvista väliintuloista kohdata ja ehkäistä riippuvuuksia, jotka ovat olleet nähtävissä ja tiedossa pitkään. Lisäksi painotin, että on tärkeää opettaa tunnistamaan uudet ja lisääntyvät tuhoavat riippuvuudet.

Rajasin käsittelemäni asiat koskemaan vain Egyptin kansaa ja sen kulttuuria. Ilmaisin myös huoleni, että nettipornografia on saanut tukevan jalansijan Egyptin yhteiskunnassa. Tämä koskee erityisesti lapsia ja nuoria, mutta myös muita ikäryhmiä. Asiasta tekee erityisen huolestuttavan kansamme ikä-

rakenne. Egyptin väestöstä on 52 prosenttia alle 24-vuotiaita. Käsitteelin luennossani myös huumaavien aineiden olemusta, luonnetta ja niitä vaiheita, askelia, jotka otetaan tiellä kokeiluista riippuvuuteen. Lopuksi esittelin kuvien avulla Valkonauhan toimintaa Egyptissä ja Lähi-Idässä sekä kutsuin tilaisuuteen osallistuvia liittymään mukaan tähän tärkeään työhön.

Omassa luennossaan tohtori Samuel esitteli biologista mallia, jolla selitetään riippuvuuksien kehittymistä. Hän totesi sen riittämättömäksi selitysmalliksi ja esitteli myös muut ulottuvuudet kuten filosofiset perustelut, jatkuvan onnen tavoittelun ja kriisien taakse piiloutumisen. Addiktoitunut henkilö kadottaa itsensä ja ei voi saavuttaa eikä löytää elä-

män tarkoitusta ja onnea. Hän esitteli henkisen ja hengellisen ulottuvuuden, joka käynnistyy silloin kun filosofia epäonnistuu. Kristillisuus sinällään ei tarjoa ratkaisua. Pelastajamme Jeesus Kristus voi uudistaa sielun ihmiselle, joka kadotti sen ja tuoda tarkoituksen elämään. Samuel kutsui kaikkia kristillisen seurakunnan jäseniä olemaan mukana ja kurkottautu- maan kohti sieluja, jotka ovat haavoittuneet.

Siunauksia ja hedelmiä

Koimme, että tilaisuuden ajan- kohta lopulta muodostui täydelliseksi monien ajoituspetty- mysten ja koronan aiheuttami- en peruutuksien jälkeen. Olim- me kiitollisia ja siunattuja, että kuulijakunnassa oli henkilöi- tä, jotka kokivat tarvitsevan-

Maha Asham

Egyptin Valkonauhan puheenjohtaja Maha Asham on lääketieteen tohtori, jolla on laaja tieteellinen kokemus toimimisesta YK:n organisaatioissa ja yksityisellä- sekä hallitussektorilla. Hän on kehittänyt ja hallinnoinut asiantuntijana tutkimukseen ja tieteeseen liittyviä projekteja 22 maassa ja kahdeksalla alueella Pohjois-Amerikassa, Etelä-Amerikassa, Afrikassa, Aasiassa ja Lähi-Idässä sekä yli 30 Yhdysvaltojen intiaaniyhteisössä, joille on myönnetty itsenäinen hallin- misoikeus.

Maha Asham on työskennellyt Maailman terveysjärjestössä (WHO) ja Baltimoressa sijaitsevasa Johns Hopkinsin yliopistossa, jossa hän ohjasi ja kehitti yli vuosikymmenen ajan erityistä koulutusohjelmaa. Hän on ollut vierailevana professo- rina myös Oklahoman ja Liverpoolin yliopistossa.

Tällä hetkellä hänellä on tiedekuntavirat kah- dessa yliopistossa (North Carolina Gillings School

of Global Public Health ja National University Community Health). Maha ohjaa terveysalan joh- tajia tieteellisessä tutkimustyössä ja strategista terveydenhoidon suunnittelua. Luentoaiheisiin kuuluvat myös nuorten käyttäytymismallit, jotka ovat tuhoisia, pakolaiset, globaali HIV/AIDS ja erityisesti sen ehkäiseminen nuorilla. Laajempaa alueena on klinikka- ja sairaalapaalvelujen laadun parantaminen ja kehittäminen eri tavoin.

Johns Hopkins kutsui Mahan yhdeksi van- hemmaksi neuvonantajaksi koskien koronavi- ruspandemiaan liittyvää tietoa, sen hallitsemista, käsittelyä ja disinformaatiota. (Johns Hopkins Alumni Pandemic Response)

Maha Asham asuu Baltimoressa Yhdysvallois- sa, mutta jakaa aikaansa Egyptin ja Yhdysvalto- jen välillä. Sydämen halu on palvella Lähi-Itää monissa haasteissa, joita asukkaat sillä alueella kohtaavat.

Käännös: Anna-Mari Laine

sa apua riippuvuuteen. Iloksemme tilaisuudessa liittyi Valkonauhaan myös uusia jäseniä. Tapahtuma lähetettiin virtuaalisesti sosiaaliseen mediaan ja sitä katsottiin kahdessa päivässä yli 11 000 kertaa. Se osoitti meille, että yhteiskunnassamme on kiinnostusta asiaan ja ”nälkää” saada luotettavaa tietoa riippuvuudesta.

Suuri erityinen ilo oli se, että tilaisuuteemme tuli nuoria miehiä, jotka olivat valttavan innostuneita ja kiinnostuneita tästä työstä. Me totisesti tarvitsemme riippuvuuksien ehkäisytyössä nuoria saavuttamaan Egyptin väestöä, joka on nuorta.

Kansallisessa sanomalehdessä nimeltään WATANY (egyptiläinen sana, joka tarkoittaa KOTIMAA) kerrottiin mielenkiintoisesti ja yksityiskohtaisesti tilaisuudestamme levittäen viestiämme sekä painettuna että verkossa onlinekanavilla. Uudet jäsenet ottavat nyt vastuuta rukouspalvelusta.

Tie eteenpäin

Suunnittelemme, että voimme ottaa hyvin vastaan uudet jäsenet ja sitouttaa heidät valkonauhatyöhön. Haluamme laajen-

taa toimintaamme ja saavuttaa monia uusia ihmisiä. Haluamme opettaa elämän taitojen hallintaa lapsille ja nuorille. Tulevat seminaarit käsittelevät yksityiskohtaisesti erilaisia riippuvuuden muotoja ja niissä jaetaan tietoa toipumismahdollisuuksista.

*Kirjoittaja on
Egyptin
Valkonauhan
puheenjohtaja.*

*Käännös:
Anna-Mari Laine*

Lumihiutaleet

Pehmeitä hiutaleita

ylhäältä tummasta putoo.

Maan lapsille taivaan enkelit

lumitähdistä peittoa kutoo ...

RAIJA KOKKONEN

ANNA-MARI LAINE

Yhdessä palvelen, iloiten ja kiittäen

Hämeenlinnan Valkonauha ry on jo vuosikymmenet tehnyt yhteistyötä Hämeenlinnan naisvankilan kanssa. Olemme monien muiden toimijoiden kanssa halunneet osaltamme olla mukana vankilan arjessa ja joskus juhlassakin. Me Valkonauhan jäsenet olemme hyvin kiittolisia menneiden sukupolvien työstä siellä. He ovat osoittaneet meille suuntaa ja laskeneet kestävän perustan. Vankilarakennukset ovat muuttuneet, henkilökuntaa on vaihtunut. Vuodesta toiseen olemme kuitenkin löytäneet oikeat kanavat ja yhteistyömallit.

Uosittaiset vierailut, pienen tilaisuuden järjestäminen naisvangeille, ovat olleet meille aina suuri ilo. Olemme kertoneet joulun lapsesta Jeesuksesta, Hänen ristinkuolemastaan meidän syntien sovittajana ja ylösnousemuksesta. Olemme keskustelleet kristillisen uskon armon sanomasta, laulaneet yhdessä ja kahvikupposen ääressä on syntynyt monenlaisia hienoja keskusteluja.

Ennen joulua marraskuun lopussa olemme melkeinpä joka vuosi vierailleet vankilassa. Usein olemme vieneet joulukortteja, joita he voivat lähettää läheisilleen. Se on ollut todella innostavaa. Jäsenet ovat ostaneet kortteja omilla rahoilla ja myös olemme käyttäneet yhdistyksen varoja, joita olemme uskollisilta työmme tuki-joilta saaneet. Kauniit erilaiset joulukortit ovat olleet meille itsellekin jo tuulahuus joulusta.

Olemme myös usein lahjoittaneet villalankoja, jotta vangit kudontapiirissään voivat kutoa esim. villasukkia lahjoitettavaksi edelleen. Kerran he lahjoittivat niitä vanhainkotiin jokaiselle vanhukselle. Kansainväliseen konferenssiimme Helsinkiin he myös lahjoittivat yhdessä meidän muiden kanssa kauniita sukkiä jaettavaksi pukin kontista ulkolaisille osanottajille. Tänä vuonna heillä on ollut aivan erityinen kudontaprojekti, lahjoittaa keskosvauvoille sukkiä ja pipoja Hämeenlinnan keskussairaalan osastolle. Koska nyt me olemme saaneet uuden hienon yhteistyökumppanin Mikkelistä, joka lähettää suoraan lahjoittamamme langat van-

tuulikaapista. Eriväriset lankamallit olivat koreissa ja asiakas sai valita. Vain yksi asiakas pääsi kerrallaan valitsemaan. Toiset joutuivat odottamaan ulkona. Mutta se sai erittäin hyvän vastaanoton. Huhtikuusta kesäkuun alkuun toimittiin näin. Sen jälkeen jatkettiin hallituksen ohjeiden mukaan.

Mutta kyllä sitten kun asiakkaat taas pääsivät liikkeen sisälle ja olivat kaikkien kauniiden lankojen ympäröimänä, oli riemu suuri niin liikkeen omistajalla kuin asiakkailakin! Kutominen oli ollut tärkeä harrastus ja kauniit värikkäät itse tehdyt tuotteet olivat vieneet ajatukset pois huolista ja korona-ajan alakuloisesta ilmapiiristä. Taina huomasi myös, että monet aloittivat kutomisen koronan aikana.

kilaan, koin Valkonauhan sihteerinä, että on tärkeää saada enemmän tietoa myös ystävällisestä Iloisen Langan omistajasta **Taina Hihnala** ja tietenkin tästä vankien erinomaisesta projektista. Niinpä soitin Mikkeliin ja keskustelin Tainan kanssa hänen iloistaan ja haasteistaan koronavuonna ja myös hänen tuntemuksiinsa tästä uudesta vankilayhteydestä. Sitten sovin haastattelun vankilan pastori **Hanna Vettenniemen** ja yhden kutojavaningin kanssa.

Taina Hihnala, iloinen Iloisen Langan omistaja kertoi, kuinka korona-ajan alku oli hyvin haasteellinen. Uskaltaako pitää liikettä auki vai miten yrittäjän pitäisi tällä tilanteella toimia? Hän sai hyvän idean paikallisesta apteekista: Asiakkaat eivät tulleet liikkeeseen sisälle vaan pleksilevy erotti sisäosan ja myynti tapahtui

Vankilaan lankoja pakatessa Taina sanoi koko sydämeästään aina iloitsevansa siitä, että varmasti juuri vankilassa on ilo nähdä kauniit eriväriset langat ja saada onnistumisen elämyksiä, kun katsoo itsetehtyä sukkaa tai pipoa. Erityisen onnellinen hän oli siitä ajatuksesta, että ensin Hämeenlinnan valkonauhalaiset lahjoittavat lankoja ja sitten puolestaan naiset kutovat ja lahjoittavat kauniita tuotteita eteenpäin. Iloa ja kiitollisuutta jaetaan monelle. Hän koki voimakasta yhteyden tunnetta. Meitä kaikkia tarvitaan. Teemme sen yhdessä.

Vierailuni vankilassa

Hämeenlinnan naisvankilan uusi kaupan odotettu rakennus on kaunis. Se on varmasti tuonut paljon iloa sekä henkilökunnalle että vangeille. Seison vankilan edessä ja katson sitä hetken ihailien.

Mutta minä olen tällä kertaa kiinnostunut vain kahdesta asiasta, kappelista, josta olen kuullut paljon hyvää ja tästä meidän omasta yhteisestä uusimmasta lanka-projektista.

Vankilan pastori Hanna Vettenniemi tulee minua ovelle vastaan ja menemme hänen huoneeseensa keskustelemaan. Mitä hän Hanna haluaa sanoa?

Hanna muotoilee kauniilla lempeällä äänellä: ”Jokainen kaipaa iloa. Kepeää, kuplivaa, pirskahtelevaa, sykehdyttävää ja syvää iloa. Ilon lähde on taivaallinen. Jeesuksen mukaan hänen seuraajillaan on Hänen ilonsa sydämessään ja se on täydellistä iloa. Se on lahjailoa, joka on olosuhteista riippumatonta. Jumalallinen ilo tunkee läpi panssareiden ja murheiden, ankkuroituu sydämeen. Sitä olemme kokeneet täällä.”

Jatkamme keskustelua ja hän sanoo, että Valon Kappeli on todellakin iso ilo. Siitä on tullut koko vankilan väen levähdyspaikka, jonkun sanoin ”helmi mustuudessa”, keidas, jossa kaikki saavat hengittää saman vapauden ilmapiiriä. Pyhyiden tuntu ja kristilliset symbolit puhuvat silloinkin, kun ei ole yhteistä kieltä. Kappelin uniikki lasitaideteos ”Tie valoon” kertoo siitä, miten elämän polulla tummien värien lomaan kutoutuu toivo ja tulevaisuus.

Keskustelemme, että iloa voidaan kutoa myös omin taitavin käsin. Tällä kertaa naiset, jälleen kerran, päättivät lahjoittaa hyvää eteenpäin. Näin alkoi syntyä pikkuruksia pipoja ja sukkia vastasyntyneiden osastolle. Langat, jotka tulevat Iloisesta Langasta, ovat erittäin kauniita väreiltään ja varmasti sen parempaa laatua ei löydy!

Ilo yhdistää. Naiset eri taustoista kutovat yhteistä lahjaa. Kieli- ja kulttuurimuurit ylittyvät yhteisen asian äärellä. Taitavimmat neuvovat heitä, jotka puhkuvat

intoa, mutta eivät vielä osaa. Kun kudinta alkaa syntyä, oppimisen riemu pursuaa ulos. Söpöt sukat pöydillä synnyttävät ohikulkijoissa lämpimän huudahduksen OI MITEN IHANIA! Jonkun ääneen lausuma ajatus siitä, että pian ne lämmittävät joitain pikkuruksia varpaita, on mykistävän kaunis hetki meille kaikille. Hetken kauneus ja ilo on niin totta, vaikka se kätkee alleen monien omaa, kipeää tuskaa ja kaipausta.

Katsomme huoneen pöydällä olevaa pussukkaa, jossa on mallina pieniä erivärisiä sukkia. Kyllä, se koskettaa.

Mutta vielä en ole kuullut, mitä ajattelee joku kutoja tästä keskosprojektista ja miten hän näkee kappelin. Heillehän juuri Valkonauha lahjoittaa langat ja heitä varten ensisijaisesti on myös kappeli. Hanna lähtee noutamaan **Ninan**.

Viehättävä nuori nainen astuu hymyillen huoneeseen. Onpa mielenkiintoista kuulla hänen ajatuksiaan. Nina sanoo ensimmäiseksi, että TOSI IHANAA ON SE, ETTÄ SAA VIEDÄ ILOA ETEENPÄIN. Hän kertoo, että hänellä on itsellä kaksoiset. He olivat keskosia, pieniä, kun syntyivät. Sukkien kutominen on hänelle merkityksellinen asia siinäkin mielessä. Hän sairastaa MS-tautia ja kuvaa, kuinka kauniin pienen sukan kutominen vaatii häneltä hieman enemmän kuin muilta. Mutta siitä huolimatta hän on pystynyt siihen ja se tuo ison onnistumisen tunteen. Pienen sukan kutominen on kaikille haastavaa, puikot ovat pienet, silmukat tippuvat helposti. Hän toteaa, että se on KAUNISTA LUOVAA MINIATYYRITYÖTÄ. Hän on kokenut myös, että jotenkin sydämen valtaa hellyys ja halu suojella sitä pientä. Haluat suojella ja lämmittää pieniä jalkoja.

Katsolemme yhdessä pussukan pieniä sukkia ja mikä yhteys, ilo ja vapaus meidän kolmenkin kesken heti syntyy. Ihmeellistä!

Mutta mitäs mieltä Nina on kappelista? KAIKKI RAKASTAVAT KAPPELLIA, sanoo hän. Kappeli on niin ihana! Se luo lämpöisen hartaan yhteyden ilmapiirin. Hän kertoo, että oli jo vanhassakin vankilarakennuksessa. Hän kyllä osaa arvostaa uutta kappelia. Se yhdistää.

Nina hyvästelee meidät ja myöskin Hannan kanssa sitten hyvästelemme. Toteamme, että olemme oppineet paljon toinen toisiltamme ja olemme saaneet iloita yhteisestä työstä. On tärkeää kohdata eri tavoin ja tutustua yhä paremmin.

Kävelen hissukseen vankilasta pois päin ja ajattelen monenlaista. Lähestymme joulua ja mieleeni nousee kuvitelmia vanki-

lan joulusta ja jumalanpalveluksesta uudessa kappelissa. He ovat keitaalla.

”Minä ilmoitan teille ilosanoman, suuren ilon koko kansalle. Tänään on teille Daavidin kaupungissa syntynyt Vapahtaja. Hän on Kristus, Herra.” (Luukas. 2:10–11).

Seimessä uinuva Vapahtaja saa lämpöiset sukat pieniin jalkoihinsa ihmislasten kautta. Hän on suuri lahjamme ja ilon aiheemme.

Kirjoittaja on Hämeenlinnan Valkonauhan sihteeri ja toimii Valkonauhan maailmanliiton Kotien suojelun ja sosiaalipalvelun osaston johtajana.

Valon kappeli

selostus lasitaiteesta ja kirkkoteksteleistä

Valon kappelin lasitaide on kokonaisuus, joka on suunniteltu ja käsin puhallettu lasitaiteilija **Marja Hepo-ahon** ja puhaltajamestari **Kari Alakosken** toimesta heidän omassa studiossaan Riihimäen vanhassa lasitehtaassa.

Alttaritaideteos ”Tie Valoon” on kuin ovi taivaaseen. Kultainen, risteilevä polku kuvaa ihmisen elämänmatkaa. Alhaalta tummasta violetista lähtevä tie vaalenee ylöspäin. Iso kultainen kolmio kuvaa Jumalaa, joka on kaiken keskus ja koossa pitävä voima. Risti symboloi Kristusta ja kyyhkynen Pyhää Henkeä. Voikukkien haituvapallot kertovat ihmisen hauraudesta, mutta sisältävät myös uuden elämän alun.

Alttarin kynttilänjaloissa toistuu kultainen polku, samoin kastemaljan alla olevassa pöydässä.

Kastemaljan yllä on sadoista lasipisaroi- ta koottu teos, joka symboloi taivaasta laskeutuvaa armoa.

Kirkkotekstiilit on Valon kappeliin suunnitellut Tavastian opettaja **Airi Riitinki-Sundqvist**, joka kollegansa **Päivi Ma-**

lisen kanssa myös ompeli ja kirjoitti tekstiilit. He ovat toimineet opettajina myös Hämeenlinnan vankilassa. Tavastian opiskelijat kutoivat kankaat.

HANNA VETTENNIEMI

Kirjoittaja toimii vankilapappina Hämeenlinnan vankilassa.

RAIMO LAINE

Adventti

– odotuksen ja toivon aika

MARJAANA KANERVA

Miten sinä koet kaamoksen? Hämärtyykö mielenmaisemasi talvella kuten yhä aikaisemmin pimenevät illat ulkona tekevät? Kämperrytkö mieluiten sohvannurkkaan peiton alle ja haaveilet keväästä ja valosta? Tai tunnetko voinnissasi, että korona on jättänyt jälkensä – taikka on jäänyt ”päälle”?

Pohjolan ilmasto-olosuhteet koettelevat monen jaksamista. Kaipaamme valoa ja ikävöimme lämpöä. Ei ihme! Valo on meille tärkeää. Se virkistää ja hoitaa. Ilman valoa ja lämpöä ei ole kasvua. Valo on kaiken elämän lähde.

Adventin ja joulun aika osuu keskel-le syvintä pimeyttä. Paradoksaalista on, että juuri kun monella ovat voimat vähimmillään, olisi tekemistä pal-

jon. Hyisten aamujen ja kylmien tuulien vallitessa joutuu innostusta ja jaksamista joskus houkuttelemaan esiin.

Aikaakin tuntuu olevan vähänlaisesti. Joulun lähestyessä ihmisten kiire tapaa vain lisääntyä. Tavallinen puheenaihe on, miten paljon onkaan ehdittävä, tehtävää, siivottavaa. On ruoan laittoa, lahjojen hankkimista, listojen laatimista.

Jos taas oma elämäntilanne on toinen – hiljainen ja rauhallinen – myös se voi tuoda oman stressinsä. Voi tulla tuntu, että kaiken tohinan keskellä on itse ulkopuolinen, yksinäinen tai osaton. Joulunvalmistelujen tyyliin ja tuntuun tulee liittäneeksi kenties ulkopuolelta tarttuneita oletuksia, että näin tai noin ”kuuluisi” omassakin elämässä olla.

Valmistautuminen kuuluu yhtenä osana juhlaan. Monesti siihen liittyy edellä kulkevaa iloa, joka jo etukäteen tuo tuulahduksen tulevasta. Iloinen odotus, joka ulottuu paitsi askareisiin myös ajatuksiin ja tunteisiin, tekee sydämessä tilaa joululle.

Mutta joskus ulkoinen valmistelu vie hermot ja voimat. Ennätettävien asioiden lista on liian pitkä. Ehkä adventin odotukseen ei pysty tai edes halua lähteä. Median joulunpunainen idylli ei tavoita omaa todellisuutta.

Adventtina käynnistyi taas uusi kirkkovuosi. Maailman suurin kertomus alkaa pian. Miten ihmeellinen merkitys sisältyykään kuluttavaan matkaan, jonka Maria ja Joosef kulkevat! Raskas ja pitkä vaellus huipentuu Jeesuksen syntymään Betlehemin tallissa: vaatimattomissa puitteissa syntyy armon ja rakkauden suurenmoinen lahja maailmaan!

Yksi uskon elementti, oikeastaan uskon lahja, on osallisuus mysteeriiin, pyhän salaisuuteen. Kristitylle ei ole ”tätä maailmaa” ja ”tuonpuoleista maailmaa”, vaan todellisuudet kohtaavat. Moni on kokenut sen vahvimmin rukouksen tai mietiskelyn kautta. Kuitenkin myös jo pelkkä tietoisuus tästä osallisuudesta voi näyttää omankin elämän uudenlaisessa valossa.

Isä meidän-rukouksessa pyydämme: ”Tulkoon sinun valtakuntasi.” Se voisi tarkoittaa tätäkin: ”Tulkoon oma todellisuutesi osaksi Jumalan todellisuutta.”

Maailmojen limittäisyys on pyhän ulotumista arkipäiväämme. Jo nyt on Jumala

meidän kanssamme. Jo nyt saamme kokea Jumalan läsnäoloa, rauhaa, lohdutusta ja rohkaisua. Jumalan oikeudenmukaisuus ja hyvyys kertoo sydämellemme, mikä on oikein ja hyvää, ja mitä kohti tulee pyrkiä. Ja samalla: antoisinkin kokemuksemme on vain aavistus Jumalan äärettömästä valtasuuruudesta, jonka saamme kohdata koko täytydessään vasta matkamme päässä. Jumalan valo valaisee tietämme jo nyt – mutta kerran, valkeuden maassa, saamme nähdä kasvoista kasvoihin.

Salattu Herra, valtakunnassasi ei kuolevainen kestä valoasi, niin syvä meidät peittää pimeys. Me kasvojasi, Herra, tunne emme, se valo, jolla kohtaat sydämemme, on salattu.

Salattu suuri päivä, jolloin kerran kasvoista kasvoihin saan nähdä Herran, käyn juhlanjoukkoon häntä kiittämään. On kiire uuteen toivoon nostetulla, jo tänä päivänä voi Ylkä tulla. Oi salaisuus. (Virsi 386:1,8)

Kristuksen ihmiseksi syntymisen, inkarnaatio, kertoo Jumalan maailman olevan todellisuutta meidänkin elämässämme. Saamme tunnistaa, kokea ja aavistella valtakunnan läsnäoloa, mutta tavalla, jota vielä emme voi kuin rajallisesti käsittää. Jumalan valtakunta on myös muutosta, joka elää ihmisen sydämessä ja ympäröivässä maailmassa.

Antaisitko adventin olla aikaa, joka vie sinua eteenpäin, yhä lähemmäksi Jumalaa, yhä syvemmälle hänen läsnäoloonsa, hänen valtakuntaansa?

Omassa elämässämme me saamme liittyä Marian ja Joosefin tarinaan, niin ilossamme, surussamme, energiassamme tai väsymyksessämme. Tänäkin adventti on odotuksen ja toivon matka.

Kulje levollisin mielin!

Pieni rukoushetki

Sytytä kynttilä. Katsele sen lempeää valoa. Tarkkaile, kuinka valo loistaa: kuinka liekistä lähtee laajeneva valon kehä. Sen valossa ei ole mitään kovaa, räikeää tai keinotekoisia. Sen elävä herkkyys hiljentää myös mielen.

Kynttilä on rukouksen symboli. Sen valoa katsellessa sydän avautuu ja sielu kääntyy Jumalan puoleen. Hento savu leijuu kuin taivaaseen kohoava rukous. Liekki valaisee huoneen, kuten Jumalan valo kirkastaa rukoilevan sydämen.

Kynttilä kertoo valosta: Kristuksesta, joka on koko maailman valo. Valosta, joka auttaa näkemään. Kirkkaudesta, joka antaa elämän. Valkeudesta, joka voittaa pimeän vallan.

Kansa, joka pimeydessä vaelttaa, näkee suuren valon. Niille, jotka asuvat kuoleman varjon maassa, loistaa kirkkaus. Jesaja 9:1

Jeesus puhui taas kansalle ja sanoi: ”Minä olen maailman valo. Se, joka seuraa minua, ei kulje pimeässä, vaan hänellä on elämän valo.” Johannes 8:12

Kirjoittaja on teologi, joka toimii kouluttajana STEP-koulutuksessa. Hänen tehtäväaluettaan ovat mm. spiritualiteetti, voimavaraistaminen ja työelämässä jaksaminen.

Kerro mulle mitä joulun
on mikä sen viesti ajaton

*Kerro miksi sitä vietetään
valot sen nyt mä nään*

*Se on aavistus
sitä ei voi selittää
se on aavistus
joka mielet hiljentää
se on aavistus
joka johtaa taivaaseen
joka joulun se saapuu uudelleen*

JUKKA KUOPPAMÄEN sanat ja sävel:
(1. säkeistö)

TOIVOKODIN KUVA-ARKISTO

Lappeenrantalaisen palvelutalo Toivokodin pihalla kuorolaisia Laulava äitienpäiväkortti-tapahtumassa ja parvekkeella lahjan saaja vastaanottamassa hänelle osoitettua laulu-tervehdystä.

Laulava joulukortti

lappeenrantaalaisten ilona

Lappeenrannan seurakunnissa on välitetty joulutervehdyksiä laulaen. Toteutuksen tapa vaihtelee, mutta Sammonlahden seurakunnan kanttorit ja kuorojen laulajat ovat toimineet näin:

”Laulavan joulukortin” on voinut tilata seurakunnasta jo kahtena vuonna. Kanttorit ovat ennalta sopineet laulupäivät ja tilaajan valittavana olevat laulut. Yksi kanttoreista on kuororyhmän kanssa mennyt tilaajan antamaan osoitteeseen. Ryhmässä on neljästä viiteen laulajaa. Toimeksiantajan tulee varmistaa, että tervehdyksen vastaanottaja on paikalla ryhmän tullessa sovittuna ajankohtana.

Tarkoituksena on yllättää tervehdyksen vastaanottajat. Lauluryhmä esittäytyy ensin ja antaa laulun saajalle kortin, mistä paljastuu laululahjan tilannut henkilö. Tilaisuudet ovat olleet herkistäviä hetkiä. Kanttorilla voi olla mukanaan kitara, kerran säestykseen

oli saatu perheen urkuharmoni. Yksi laulukortin laulajista on Lappeenrannan valkonauhalaisia.

Lapset tilaavat laulukortin usein vanhemmilleen. Tilauksen hintana on ollut 10 euroa, mikä ohjataan lähetykselle. Viime vuonna laulut laulettiin ulkona, samoin tänä vuonna covid-19 vuoksi. Jos tilauksia on paljon ja päällekkäisiin aikoihin niin lauluryhmät ovat pienemmät. Laulupäivät ovat olleet joulukuun alkupuolella, mutta tänä vuonna ajankohta on lähempänä joulua.

Viime vuonna Lappeenrannan seurakuntayhtymän kotisivuilla oli kuunneltavissa ja katsottavissa ”Joulukalenteri 2020”. Kalenterista avautui jouluista soittoa ja laulua seurakuntalaisten esittämänä. Saman vuoden toukokuussa oli tilattavia ”pihasoittoja” kymmenen laulun valikoimasta. Idea liittyi äitienpäivään.

Teksti **PÄIVI KOKKONEN**
Lappeenrannan Valkonauha

HANNA HEINONEN

JÄRJESTÖTOIMINNAN haasteista ja mahdollisuuksista

Toimivassa yhteiskunnassa kaikilla on mahdollisuus saada äänensä kuuluville. Yhteisöön kuulumisen ja osallisuuden kokemukset ovat ihmisen hyvinvoinnin näkökulmasta elintärkeitä – niiden avulla ehkäisemme yksinäisyyden, eriarvoisuuden ja merkityksettömyyden kokemuksia. Meistä jokaisella on oikeus kokea, että juuri minä olen tärkeä, sellaisena kuin olen. Ja että omaa arkeani lähellä olevat asiat otetaan huomioon, kun yhteiskunnassa tehdään ihmisten hyvinvointiin ja arjen sujumiseen liittyviä päätöksiä. Tässä kansalaisyhteiskunnalla on suuri rooli.

Poliittisesta ja taloudellisesta ohjauksesta riippumaton kansalaisyhteiskunta voi nostaa yhteiskunnalliseen keskusteluun myös vaikeita asioita, samalla kehittäen ja kokeillen uusia toimintoja, jotka edistävät kanssaihmissämme hyvinvointia ja vahvistavat osallisuutta. Ei ole liioiteltua sanoa, että autonominen ja elinvoimainen kansalaisyhteiskunta on toimivan hyvinvointiyhteiskunnan edellytys.

Kansalaisten hyvinvoinnin edistäminen edellyttää järjestöiltä yhteiskunnalliseen päätöksentekoon vaikuttamista niin, että myös helposti sivuutetuiksi tulevien ihmisten näkökulmat kulkevat keskustelussa mukana. Järjestöillä on myös oma roolinsa palvelujen tuottamisessa sekä ammattilaisten että muiden toimijoiden osaamisen vahvistamisessa.

Koronan vaikutukset

Korona heilautti monien ihmisten arjen perustuksia merkittävällä tavalla. Moni joutui pandemian aikana vaikeaan tilanteeseen taloudellisesti, fyysisesti, psyykkisesti tai sosiaalisesti. Monelle merkitykselliset arjen sosiaaliset kontaktit vähenivät ja yksinäisyys lisääntyi. Myös avun, tuen ja palvelujen saaminen oli paikoin aiempaa hankalampaa. Osa joutui arjessa selviytyäkseen kohtuuttomankin koviin.

Korona-aikana tehdyt selvitykset kertovat, että pandemiasta kärsivät erityisesti ne ihmiset, jotka jo ennen pandemiaa olivat tavalla tai toisella heikommassa asemassa. Samalla tiedämme, että juuri järjestöt tavoittavat erityisen hyvin kaikkein haavoittuvimmissa asemassa olevia ihmisiä. Pandemian aikana järjestöt onnistuivat luovasti ja joustavasti löytämään uusia keinoja tuen ja avun toimitamiseen niille, jotka sitä erityisesti poikkeuksellisissa olosuhteissa tarvitsivat. Järjestöihin liitetyt mielikuvat ketteryudesta ja kyvystä sopeutua muuttuviin olosuhteisiin tulivat osoitettua todeksi.

Teetimme STEAssa selvityksen siitä, miten korona vaikutti STEA-avustuksilla rahoitettuun järjestötoimintaan vuonna 2020. Selvitys osoittaa, että pandemian vaikutukset olivat merkittäviä. Kun kasvokkain kohtaami-

nen ei ollut enää mahdollista, järjestötoimintaan osallistuneiden määrä väheni miltei 70 prosentissa avustuskohteista. Jopa 74 prosentissa avustuskohteista jouduttiin luopumaan jostain toimintamuodosta.

Selvityksestä käy myös ilmi, että samanlaisesti järjestötoimintaan onnistuttiin myös löytämään uusia vapaaehtoistoimijoita. Tästä raportoi 39 prosenttia avustuskohteista. Ihmisten halu auttaa lisääntyi ja järjestöt tarjosivat auttamiselle kanavan. Tämän vahvistaa myös Vapaaehtoistyö.fi-verkkopalvelussa toteutettu kysely, jota varten haastateltiin 1400 ihmistä. Vastaajista 40 prosenttia kertoi aloitaneensa vapaaehtoistoiminnan korona-aikana. Vapaaehtoistoiminnan vahvuutena on monipuolisuus. Moni haastatelluista kertoi antavansa naapuri- ja asiointiapua erityisesti lapsiperheille, nuorille ja ikääntyneille. Korona-aika siis aktivoi ihmisiä osallistumaan, mutta uusista vapaaehtoistoimijoista jopa 80 prosenttia on kertonut haluavansa jatkaa vapaaehtoistoimintaa myös koronatilanteen rauhoituttua.

Korona-aika siirsi järjestötoimintaa verkkoon ja myös muita terveysturvallisia tapoja järjestää toimintaa etsittiin järjestöissä aktiivisesti. Verkon kautta tehtävälle auttamistyölle on kuitenkin rajansa. Erityisen hyvin verkkoa voi hyödyntää esimerkiksi ryhmämuotoisessa toiminnassa, koulutuksissa ja konsultoinnissa sekä erilaisissa muiden työtä tukevissa toiminnissa. Uusien verkkovälitteisten toimintojen löytäminen edellytti järjestöiltä kokeiluja, testaamista, uudenlaista osaamista ja ennakkoluulottomuutta. Tärkeä havainto oli, että usein yksinkertaiset ratkaisut osoittautuivat toimivimmiksi, kaikkien osallisten näkökulmasta.

Järjestöjen toimintaympäristö muutoksissa

Vaikka vasta opettelemme elämään koronan akuuteimman vaiheen jälkeistä elämää, odotavat järjestökenttää jo seuraavat muutokset. Valtioneuvosto asetti elokuussa työryhmän valmistelemaan esitystä rahapelituotoilla rahoitettujen toimintojen uudesta rahoitusmallista. Työryhmän esitys uudesta mallista valmistuu joulukuussa, käyttöön uusi malli otettiin vuoden 2024 alussa.

On selvää, että aktiivista ja toimivaa kansalaisyhteiskuntaa tarvitaan hyvinvointiyhteiskunnassamme myös jatkossa. Korona-aika vahvisti, että järjestökenttä pystyy aktiivisesti löytämään ja tukemaan myös niitä ihmisiä, joilla ei ole voimavaroja itse hakeutua avun ja tuen piiriin, tai jotka eivät syystä tai toisesta muuten riittävän varhaisessa vaiheessa apua saa.

Saamme pian ensimmäistä kertaa äänestää aluevaaleissa, joissa vaalipiirinä on joku 21:sta hyvinvointialueesta. Uusilla hyvinvointialueilla on jo käynnistetty toiminnan suunnittelua. Järjestöjen tiivistä mukana oloa tarvitaan valmistelussa. Yhteistyö valmistelutyössä edellyttää, että järjestöt tarjoavat aktiivisesti tietoa toiminnoistaan ja palveluistaan, ja vastaavasti hyvinvointialueet tarjoavat järjestöille osallisuuden ja vaikuttamisen paikkoja. Tässä yhteistyön rakentamisessa on tukena SOSTEn koordinoima järjestöjen sote-muutostukitoiminta, joka panostaa työssään viestintään ja vahvistaa osaltaan järjestöjen keskinäistä sekä järjestöjen ja julkisen sektorin välistä vuoropuhelua.

Vuoden 2021 loppuvuoden tunnelmat ovat hyvin toisenlaiset kuin vuotta aiemmin. Vuosi sitten näköalattomuus, epä tietoisuus ja arjen rajoitukset värjivät elämäämme. Nyt loppuvuosi tarjoaa meille toiveikkautta, parempaa ymmärrystä koronan aiheuttamista haasteista ja paluuta sosiaalisesti aktiiviseen arkeen, jossa järjestöillä on tärkeä rooli.

Kirjoittaja on Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskuksen (STEA) johtaja. Hän aloitti tehtävässään syyskuussa 2021. Heinonen on työskennellyt aikaisemmin mm. Lastensuojelun Keskusliitossa ohjelmajohtajana ja toiminnanjohtajana. Koulutukseltaan hän on yhteiskuntatieteiden maisteri ja valtiotieteiden lisensiaatti.

Lucia

– Valon tuoja

SAARA VAHERJOKI-HONKALA

Lhmiset vaeltavat kirkkoon täyttäen penkit ääriään myöten. On joulukuinen ilta, jolloin jokainen haluaa kuulla laulua ja nähdä kynttilöin seppelöidyn nuoren naisen johtamassa kulkuetta. Kirkoissa kaikuu valoisa sävelmä:

*Taivaalla tähtivyö kirkkaana loistaa
Viestii jouluyön tuikkeensa toistaa.
Taivainen kirkkaus, riemuisa julistus;
Kynttilät syttyy, kynttilät syttyy.*

Laulu on alkujaan napolilainen venelaulu, joka julkaistiin jo vuonna 1849 Napolin murteella. Alkuperäinen laulu kuvaa iltaa Napolinlahdella. Kuulijoita kehoitetaan astumaan veneeseen ja nauttimaan illasta merellä tähtitaivaan alla. Laulu alettiin liittää Lucian päivään vasta Pohjoismaissa ja laulu sai siihen sopivat sanat jokaisessa maassa.

Mutta kuka oli tämä Lucia, jota juhlietaan uskollisesti joulukuun kolmas-toista päivä?

Lucia oli vuonna 283 syntynyt sisilialainen ylhäisöperheen nuori tytär Syrakusasta. Jäätyään orvoksi isänsä kuoleman jälkeen hän eli äitinsä kanssa ja oli kihlattu jo varhain vanhempiensa valitsemalle miehelle. Lucian äiti sairastui punatautiin ja niin-pä äitiään rakastava ty-

SAINT LUCY / COSIMO ROSSELLI, FLORENCE, 1470

tär matkusti sairaan äidin kanssa Cataniaan Pyhän Agathen haudalle rukoukseen.

Päivänä, jolloin äiti koki ihmeparantumisen, Lucia teki lupauksen kääntyä kristinuskoon. Hän purki kihlauksen ja halusi luovuttaa suuret myötäjaisensä köyhille. Tapahtumasta suuttuneena sulhanen järjesti Lucian oikeuden eteen. Koska kristinuskon oli sen ajan Roomassa kielletty, Lucia sai polttoroviotuomion, mutta pelastui ihmeen voimalla palamiselta. Tarinan mukaan hänet kuitenkin surmattiin tikarilla.

Toisen legendan mukaan Lucia repi kauniit silmänsä ja lähetti ne ahdistelevälle kosijalleen. Tarinan mukaan Lucia sai entistä kauniimmat silmät vahvan uskonsa ansiosta. Lucian kokeman ihmeen takia kosijakin kääntyi kristinuskoon. Tämän tapahtuman takia Luciaa pidetään sokeiden ja näkövammaisten pyhimyksenä.

BIRGITTA KINNULA

Lucia- traditio on sukupolvia yhdistävä perinne. Kuvassa Lucia Felicia ja hänen isoäitinsä Anna-Lisa.

Lucia-juhla periytyy katolisesta pyhimyskalenterista. Itse Lucia-näytelmä on peräisin saksalaisesta adventtinäytelmästä, jonka enkelihahmoisen lahjojenjakajan arveltiin samastuneen Lucia-pyhimyksen. Saksalainen näytelmä on ollut pohjana ruotsalaiselle Lucia-perinteelle. Ruotsissa perinne elää edelleen erittäin vahvana samoin kuin suomenruotsalaisessa kulttuurissa.

Pohjoismaisesta Lucia-juhlasta on ensimmäinen maininta jo vuodelta 1330-luvulta. Perinne levisi myöhemmin koulujen kautta 1700-luvulla, sillä 13.12. - päivää pidettiin lukukauden päättäjaispäivänä, jolle annettiin nimi Luciefest. Koulujen

FOLKHÄLSAN, FINLANDS LUCIA / SUOMEN LUCIA / KARL VILHELMSSON

järjestämät Lucia-juhlat olivat nk. illuminaatioita, jolloin koko koulu valaistiin ja siten juhla tavoitti koko kaupungin ja teki siitä kaikkien yhteisen valon juhlan.

Perimätiedon kautta Lucia-juhla olisi tullut Värmlannista erään opettajattaren mukaan Högvallan seminaariin 1919. Ensimmäisen virallisen Lucia-juhlan oletetaan pidetyn Turun ruotsalaisessa naislyseossa 1898. Tässä juhlassa on tiettävästi esiintynyt ensimmäinen Lucia-neito. Samana vuonna Lucia-juhlaa vietettiin myös Porvoon suomalaisessa yhteiskoulussa. Lucia-juhlasta tuli 1920-luvun loppulla ulkoilmajuhla Tukholmassa.

Tapa siirtyi myös Suomeen, sillä 1930 meillä järjestettiin ensimmäisen kerran Lucia-kulkue Senaatintorilla. Juhlaa ei vietetty sotavuosina, mutta se herätettiin uuteen kukoistukseen 1949.

Vanhassa juliaanisisessa kalenterissa Lucian päivä osui keskiajalla talvipäivänseisauksen aikaan. Siksi Lucian päivää kutsutaan valon juhlaaksi, sillä Lucia tuo valon pimeyteen. Luciaan yhdistyvät myös monet pakanallisen ajan tavat ja uskomukset. Nykyisissä uskomuksissa ajatellaan Lucian tuoman valon yhdistyvän ihmisten väliseen lämpöön ja ystävyyteen sekä auringonsäteisiin. Lucian päivässä vahvistuu myös "lille jul", pikkujouluaika.

Yhä vanhan perinteen mukaan kulkee pitkin eri kaupunkien pääkatuja kulkue mitä erilaisimpine hahmoineen ja heidän perässään ajaa vaunuissa valkoiisiin puettu, punaisella nauhalla vyötetty Lucia-neito kynttiläkruunu päässään ja punainen tulppaanikimppu sylissään. Hän astelee kirkon portaita tervehtien kirkkoaukiolle kokoontuneita ihmisiä tuoden valon ja ilon pimeään, Lucian Valo!

Lucian tuomaa Joulun Valoa teille kaikille!

Kirjoittaja on FM, taide- ja kulttuurihistorioitsija, tietokirjailija.

LUCIA-KERÄYKSESTÄ saatavat varat käytetään lapsiperheiden auttamiseen. Suurin osa varoista kuluu FamiljeKraft-leirien järjestämiseen. Leireille osallistuvat perheet saavat hengähdystauon arjen haasteista sekä tärkeää vertaistukea toisilta.
www.folkhalsan.fi

Kultaiset K-kirjaimet terapiatyössä ja ihmissuhteissa

Terapian ja erilaisten hoitosuhteiden käyttäminen on moninkertaistunut 2000-luvulla. Kasvu selittyy sillä, että terapiassa käymiseen suhtaudutaan myönteisemmin kuin ennen ja kokonaisvaltaisesta hyvinvoinnista on tullut ihmisille arvo terveyden rinnalle.

Terapian hyötyyn vaikuttavat erityisesti kaksi asiaa: oma panostus ja suhde terapeuttiin. Onko mahdollista, että koko terapian tehossa onkin sitten kyse kahden yksilön välisestä kemiasta? Tutkimusten mukaan ratkaisevinta on, että terapeutin ja asiakkaan vuorovaikutus toimii. Toisin sanoen, jos yhteistyö ei toimi, on turha odottaa tuloksia. Terapiamuotoa oleellisempaa on onnistua valitsemaan terapeutiksi ihminen, jonka kanssa vuorovaikutus eli kemia toimii kitkatta.

Olen siis itsekkin paljon miettinyt tehdessäni terapiatyötä, miten saisin asiakkaan tulemaan parhaalla mahdollisella tavalla kuulluksi ja kohdatuksi. Olen miettinyt, miten sen tekisin, että asiakas tuntisi tulensa kuulluksi arvostavasti ja sensitiivisesti ilman kiirettä. Tietysti myös asiakkaan on oltava rehellinen ja avoin, sekä sitouduttava yhteiseen työskentelyyn ja päämäärään, jotta terapiasta saadaan irti kaikki mahdollinen hyöty.

Kehitin itselleni työkaluksi **Kuuden Koon kultaiset kirjaimet**:

k
K
K
K

KOHTAA – aidosti ja ole läsnä.

KATSO – näe asiakas juuri sellaisena kuin hän on. Kunnioita häntä arvostavasti ja näe hänet.

KUULE – ja kuuntele mitä asiakas sinulle kertoo.

KANNUSTA – kertomaan lisää, jatkamaan.

KEHU – häntä onnistumisista, edistymisestä, rohkeudesta kohdata ongelmansa.

KIITÄ – asiakasta joka kerta, että hän kertoi sinulle tarinaansa ja siitä, että hän pystyi siihen.

Kuuden Koon kultaiset kirjaimet ovat minulle myös ratkaisukeskeisen terapiatyön avaimet. Ratkaisukeskeisessä terapiassa keskitytään paljon sanattomaan viestintään (**kats**o) vahvistamalla asiakkaan kertomaa (**ku**ule). Ratkaisukeskeisessä terapiassa pääpaino kohdistetaan tulevaisuuteen (**kann**usta). Minne ihminen haluaa mennä ja mitkä ovat hänen omat tavoitteensa (**ko**htaa). Tavoitteisiin edetään pienin askelin, askel askeleelta pitäen tavoite mielessä kohti toivottua muutosta (**ke**hu). Oleellista on herättää asiakkaassa toivo (**ki**itä).

Kultaiset K-kirjaimet sopivat myös terapiatyön ulkopuolisiin ihmissuhteisiin kotiin, työpaikalle, harrastusporukoihin ja mihin vaan. Voi kunpa jokaisessa ihmissuhteessa edes yksi K-kirjain toteutuisi, eikä kenenkään tarvitsisi miettiä ja tuntea, että joku ohitti sinut vuorovaikutustilanteessa. Kultaiset K-kirjaimet ovat kultraakin kalliimpia. Pidetään ne yhdessä mielessä ja edetään kohti muutosta!

Kaunista joulun odotusta kaikille lukijoille!

Kiitollisena, kuuntele, kunnioita ja kannusta

P.S. Itse omin vielä pari lisä kultaista koota omaan ammattitaitoni muokkaamiseen, **kes**kitytään älä koko ajan **ke**hitytään. Silloin kun myöntää, ettei osaa jostain tapahtuu oppimista/muutosta.

Kirjoittaja on työskennellyt lasten, nuorten ja perheiden parissa yli 20 vuotta Helsingissä.

Naisten ja tyttöjen matkassa Länsi-Afrikassa

Sain elo-syyskuussa 2021 mahdollisuuden viettää viisi viikkoa tutkija-residenssissä Länsi-Afrikan Beninissä, missä sijaitsee suomalais-afrikkalainen kulttuurikeskus Villa Karo. Benin on Ranskan entinen siirtomaavalta Guineanlahden rannalla Togon, Burkina Fason ja Nigerin naapurissa. Beninissä on asukkaita yli 40 eri etnisestä ryhmästä, ja sitä kuvataan usein sanoilla ”rauhallinen ja turvallinen maa”. Maan kulttuuria sävyttää erityisesti vodun-uskonto (hollywoodilaisittain voodoo) ja maan historia yhtenä Afrikan suurimmista orjakautan keskuksista.

Villa Karon kulttuurijohtajana työskentelevä Georgette Singbe tekee vapaaehtoistyötä paikallisissa kylissä, ja hän on yhdessä muiden naisten kanssa perusta-

nut naisia ja tyttöjä avustavan järjestön nimeltään Gnonnou Tchité – Association de Femmes au Bénin. Järjestö tekee hyvin matalalla kynnyksellä paikallista auttamistyötä ja toiminnassa on tällä hetkellä mukana muutamia kymmeniä tyttöjä ja naisia. Association de Femmes au Bénin auttaa vähävaraisten perheiden lasten koulumaksuissa ja ostaa oppikirjoja ynnä muita koulutarvikkeita laajemmalle joukolle koululaisia. Järjestö tarjoaa lapsille myös kouluaterioita, mikä on yksi tärkeä edellytys koulunkäynnin onnistumiselle. Osalla lapsista ei ole vanhempia, ja he asuvat järjestön ylläpitämässä kodinomaisessa talossa, jota voisi kuvailla paikalliseksi ”tyttöjen taloksi”. Talolla nuoret naiset saavat opastusta käden taitoihin ja he oppivat kotiseudullaan erityisen

**Heta Heikkalan kuvasi Afrikan kartan äärellä
Taru Koivisto.**

tärkeät vaatteiden ompelemisen ja hyötykasvien viljelemisen taidot.

Saimme taiteilija-valokuvaaja **Heta Heikkalan** kanssa kutsun tulla tutustumaan järjestön toiminnassa mukana oleviin nuoriin ja lapsiin. Suunnittelimme muuttaman viikon ajan tutustumismatkaa yhdessä järjestön puheenjohtajana toimivan Georgeten sekä varapuheenjohtaja **Florence Kougbadjin** kanssa. Ensimmäisellä viikolla matka peruuntui, koska olimme jonkinlaisessa vatsataudissa. Seuraavallakin viikolla matka uhkasi peruuntua sairastumisten myötä, mutta pieni joukkomme lähti kuitenkin sisukkaasti taitaltamaan 20 kilometrin matkaa mopotakseilla.

Matkalla kylään teimme välipysähdyksen useiden kylien terveydenhuollosta vastaavan terveyskeskuksen pihamaalle, ja sain tilaisuuden haastatella kättilö **Dotou Nadègea**. Ranskan ja englannin kieli vaihteli keskustelun aikana, kun vietimme mukavan yhteisen hetken, jossa sain hiukan opastusta paikalliseen terveydenhuoltoon liittyen. Rouva Nadège on käynyt terveydenhuoltoalan kolmivuotisen koulutuksen, joka on valmistanut hänet sairaanhoitajan ammattiin. Hän toimii julkisessa terveydenhuollossa kättilönä ja työskentelee paljon perheiden kanssa. Hän on myös vastuussa perhesuunnittelu- ja ehkäisyneuvonnasta alueellaan, ja kertoo, että Beninissä naisilla ja perheillä on yleensä mahdollisuus vaikuttaa perheen lapsilukuun. Useimmissa alueen perheissä on muutamia lapsia, mutta on myös tavallista, että suurempiakin perheitä löytyy.

Yleisesti ottaen Dotoun työskentelyalueella 5–6 lapsen saamista pidetään naisen terveydelle sopivana määränä, jota ei tulisi mielellään ylittää. Perheiden ja äitien hyvinvointia seurataan systemaattisesti, ja mikäli tiedossa on riskejä tulevassa syn-

nytyksessä, äiti lähetetään hyvissä ajoin kaupunginsairaalan tuen piiriin. Ensimmäisen lapsen synnyttäjät tällä alueella on Dotoun mukaan keskimäärin 17–18-vuotias. Äidit täysimittävät lapsiaan keskimäärin puoli vuotta, minkä jälkeen heille aletaan tarjota kiinteämpää ruokaa.

Tapaamisemme lopuksi kysyin Dotoulta, olisiko hänellä ammatillisen kokemuksensa mukana tuomia kokemuksia tai neuvoja, joita hän haluaisi jakaa Valkonauha-lehden lukijoille. Hän kertoo, että hän haluaa yrittää työssään neuvoa naisia olemaan päättäväisempiä ja luottamaan itseensä. Hänen mukaansa on myös tärkeää oppia suojelemaan itseään ja omaa hyvinvointiaan. Hän kertoo myös keskustelevänsä hyvin monenlaisista asioista perheiden kanssa. Hänen mukaansa on esimerkiksi tärkeää ymmärtää, että niin sanottu ”eurooppalainen ruoka”, jota saa paikallisista ravintoloista, on yleisesti ottaen paljon köyhempää ravintoarvoltaan

Vas. Georgette Singbe, Taru Koivisto, Florence Kougbadji ja Dotou Nagé.

kuin paikallinen ruoka, joka on tehty tuotteista itse kasvatetuista kasveista ja raaka-aineista. Hän pystyy antamaan siis koulutuksensa perusteella monenlaista käytännön tukea ja neuvontaa perheille, joiden kanssa hän työskentelee. Dotou haluaa Georgeten tavoin myös tervehtiä valkonauhalaista ja kertoo, että Länsi-Afrikassa on paljon yhteisöjä, joissa kaivataan naisten voimaannuttamista ja tukea.

Sitten jatkamme matkaa. Tie pienentyy pienenemistään, kunnes päättyy. Olemme saapuneet varsinaiseen määränpäähämme, jonne jatkamme vielä jalan pientä polkua pitkin. Ehdimme viipyä melko lyhyen ajan lasten ja nuorten luona kylässä. Koulun opettaja kulkee mukana, kun tervehdimme tulevia koululaisia, jotka aloittavat koulun muutaman viikon päästä syyskuussa. Hämmästyimme Hetan kanssa tyttöjen talolla kohtaamaamme energiaa ja iloa, joka huokuu nuorista. Minä päädyn toistamaan lausetta, jonka olen monta kertaa tällä matkallani kertonut lapsille ja nuorille: koulutus on tärkeää, kannattaa opiskella niin pitkälle kuin vain mahdollista. Olen matkallani jo oppinut, että jos lapsi pääsee näillä seuduilla kouluun, hän opiskelee keskimäärin alakoulun oppimäärän eli kuusi luokkaa. Kaikki lapset eivät käy koulua esimerkiksi siitä syystä, että koulumaksut ovat monille perheille liian kalliita. Lapsille ja nuorille on tärkeää opiskella paikallisten kielten lisäksi maan virallista hallintokieltä

eli ranskaa, sekä englantia, että he pystyvät toimimaan täysipainoisesti yhteiskuntansa jäseninä. Tämä tarkoittaa sitä, että etelä-beniläisen on osattava käytännössä noin 4–6 kieltä: esimerkiksi minan, fon ja Xwlan kielten lisäksi mielellään myös ranskaa ja englantia.

Illalla majapaikassamme pohdin, että oliskohan käyntimme kylässä nyt hyvä vai huono asia, vai jotakin siltä väliltä. Päädyn lopputulemaan, etten haluaisi päätyä toistamaan ainakaan stereotyyppisiä ”kehitysmaatarinoita”, vaan kertoa modernimmasta Länsi-Afrikkalaisesta elämäntapa- ja kulttuurista, jota olen residenssissä asuessani kohdannut. Tapasin matkani aikana valtavasti ystävällisiä, voimaantuneita ja toivoa täynnä olevia nuoria ja lapsia, joiden tulevat vuodet ja hyvinvointi mietittivät minua kovasti. Monet eettiset ongelmat vaivasivat myös jatkuvasti mieltäni, ja pohdin usein omaa valkoisen ihmisen etuoikeutettua asemaani, joka tuntui monin paikoin väärältä ja sai minut surulliseksi. Kuulemistani rohkaisevista tarinoista huolimatta myös naisten ja tyttöjen asema mietitytti, koska se on teema, joka vaatii jatkuvaa työtä joka puolella maailmaa, myös Suomessa. Nämä pohdinnat jatkuvat varmasti, ja toivottavasti, vielä pitkään kotiin paluun jälkeenkkin.

Kirjoittaja on MuM, musiikkiterapeutti ja tohtorikoulutettava Taideyliopiston Sibelius-Akatemiassa.

Pienet sanat yhteyden luoja

”Mitä sinulle kuuluu?” on arkinen kysymys. Tällä pienellä lauseella on kuitenkin suuri voima. Kysymys luo sillan kahden ihmisen välille, tuttujen ja tuntemattomien. Se mahdollistaa ajatusten jakamisen ja luo tunteen osallisuudesta, yhteenkuuluvuudesta ja välittämisestä. Se avaa mahdollisuuden muutokselle.

Liian usein tähän merkitykselliseen kysymykseen kuitenkin vastataan latteuksilla ”Ihan hyvää” tai ”Eipä tässä kurjuutta kummempaa”. Näin vastaamalla me hukkaamme mahdollisuuden merkitykselliseen ajatusten vaihtoon ja inhimilliseen yhteyteen. Toisaalta joskus kysyjä ei edes halua kuulla vastausta, vaan kysymys vertautuu amerikkalaisten ”How are you” -fraasiin, johon ei edes odoteta todellista vastausta.

Kestämmekö me kuulla todellisen vastauksen, uskallammeko vastata rehellisesti, olemmeko me auki vuorovaikutukselle? Tätä meidän jokaisen on hyvä kysyä itseltään. Uskon, että todella avaamalla suumme ja korvamme toinen toisille, voimme vahvistaa omaa ja toisten hyvinvointia.

On myös pohdittava, keneltä me kuulumisia kysymme. Liian usein päihdeongelmaiset, syrjässä olevat ja köyhät jäävät äänettömiksi. Heihin kohdistetaan toimenpiteitä ja huolipuhetta, mutta harvemmin pysähdytään kysymään, että ”mitä sinulle kuuluu?” ja kuuntelemaan vastausta.

Viime vuosina Suomessa on järjestetty Kuuka kuuntelee köyhää? -tilaisuuksia, jossa köyhyyttä kokeneet ja päättäjät on saatettu saman pöydän ääreen ja köyhyyttä kokeneet ovat päässeet jakamaan tarinoitaan. Köyhyys on ensisijaisesti yhteiskunnan eikä yksilön epäonnistuminen, joten meidän on pysähdyttävä kuulemaan ihmisten kokemuksia ja ajatuksia siitä, miten rakenteita on muutettava.

Vastaavia keskusteluja olisi hyödyllistä järjestää myös esimerkiksi päihdeongelmista kärsivien ihmisten kanssa. Päihdeongelman takana on usein monia taustatekijöitä, eikä päihdeongelma ole koko kuva ihmisestä. Toisaalta päihdeongelmista kärsineillä voisi olla myös hyviä kehitysjatoksia liittyen esimerkiksi palveluihin ja muihin yhteiskunnan järjestelmiin.

Joulu on jo ovella. Jouluna jaetaan lahjoja ja rauhoitetaan lähimmäisten parissa. Kaikissa perheissä joulu ei kuitenkaan ole erityisen iloista aikaa, ongelmat ja yksinäisyys voivat tuntua silloin erityisen raskailta. Tämän joulun aineeton joululahja voisi olla kysyä tutuilta ja tuntemattomilta ”Mitä sinulle kuuluu” ja pysähtyä kuuntelemaan vastausta. Pienet sanat voivat avata yhteyden, joka muuttaa elämää ja maailmaa.

Kirjoittaja on sosiaali- ja terveysministeri.

MARKKU OJANEN

Ne tylsät arkiset asiat

Helsingin Sanomien liitteessä (15.9.2021) **Lena Nelskylä** pohtii arkielämää:

”Olen pohtinut ajatusta arjesta ylipäänsä. Jäin kiinni siihen, minkä takia niin moni ajattelee, että arki olisi negatiivinen asia. Jotenkin sellainen harmaa ja monotoninen. Ja että se olisi tylsä välivaihe viikonloppujen, lomien ja juhlien välissä. Joku sellainen asia, mistä pitää nyt vain päästä yli, jotta pääsee viettämään sitä hyvää elä-

mää. Olen ajatellut sillä tavalla, että koska arkea kuitenkin on valtaosa meidän elämästämme, niin siihenhän kannattaisi nimenomaan panostaa.”

Elämässä ei aina voi olla kivaa ja hauskaa. Ennen se tajuttiin, mutta koska nyt odotukset ovat suuria, se johtaa herkästi pettymyksiin. Kuka sitä paitsi jaksaisi jatkuvaa menoa ja meininkiä, vaihtelua ja uusia asioita. En minä ainakaan. Uskon, että on monia minun kaltaisiani.

Tärkeää on aina välillä muistuttaa itseään siitä, että on syytä olla onnellinen, silloinkin kun mitään erityistä syytä siihen ei olekaan. Sillä sellaistakin tapahtuu, että ihan tavallinen elämä tuntuisi kaikkein mieluisimmalta, kun se ei jostain syystä enää olekaan mahdollista.

Marleena Ansio

Tartu hetkeen, carpe diem

Kyseessä on ikivanha ohje, jonka mukaan on syytä keskittyä nykyhetkeen ja arvostaa aivan tavallisia asioita. Älä haudo menneitä tai murehdi tulevaa!

Tarkoittiko Jeesus juuri tätä, kun hän sanoi näin (Matt. 6:26):

Katsokaa taivaan lintuja: eivät ne kylvä, eivät ne leikkaa eivätkä kokoa varastoon, ja silti teidän taivaallinen Isänne ruokkii ne. Ja olettehan te paljon enemmän arvoisia kuin linnut! Kuka teistä voi murehtimalla lisätä elämänsä pituutta kyynäränkään vertaa?

Uskon, että siinä on mukana tuo tartu hetkeen -ajatus, mutta siihen liittyy kaksi vielä tärkeämpää asiaa. Vaikka joskus jokainen murehtii, niin jatkuva murehtiminen pikemminkin lyhentää elämää kuin pidentää sitä – tosin elämä tuntuu silloin pitkältä, kun ei jaksaa keskittyä mihinkään. Samalla Jeesus ilmoittaa meille, että olemme arvokkaita ja kallisarvoisia sellaisina kuin olemme. Tuon viestin luulisi lievittävän myös murehtimista.

Vaikka Jeesus sanoo tämän tärkeän asian noin suoraan, hän ei tietenkään tarkoita, että tulevaisuutta ei pidä lainkaan suunnitella. Kysymys on luottavaisesta asenteesta siihen, että Jumala pitää meistä huolta. Kun minulta pyydetään onnellisuuden ohjeita, kerron, että onnellinen ei ajattele, että ennen kaikki oli paremmin eikä odota, että vasta tulevaisuudessa voi olla onnellinen. Onnellinen on kiitollinen sitä, mitä hänellä on juuri nyt ja

luottaa siihen, että myös tulevaisuudessa elämä voi olla hyvää.

Miten pääsen irti murehtimisesta?

Nyt tein hankalan kysymyksen. Toiselle on helppo sanoa: älä nyt suotta murehdi. Usein se pikemminkin loukkaa kuin helpottaa. Paljon enemmän auttaisi, jos joku kuuntelisi ja pikku hiljaa johdattaisi näkemään, että murehtiminen ei auta, vaan asialle on tehtävä jotakin tai sitten on suostuttava hyväksymään, että ei voi tehdä mitään. Sellaisiakin asioita elämässä on.

Murehtijan tulisi muistaa ja tunnistaa, että hän on jo monista vaikeista asioista selviytynyt. Miksi näin ei tulevaisuudessakin olisi? Katastrofia tuskin tulee, vaikka asiat eivät sujuisi parhaalla mahdollisella tavalla.

Jos murehtii jotakin asiaa ennalta, silloin hyvä valmistautuminen auttaa paljon, mutta tärkein keino on tajuta murehtimisen turhuus ja jopa tuhoavuus. Toivottavasti silloin tuo Jeesuksen rohkaiseva kehoitus osuu kohdalle. Sen voi helposti torjua, koska tulevaisuuden murehtiminen on meissä niin syvällä. Katse tulevaisuuteen kuuluu ihmisenä olemiseen, mutta olkoon siinä tukena Paavalin sanat: ”Toivon Jumala täyttäköön ilolla ja rauhalla teidät” (Room. 15:13).

Kirjoittaja on Tampereen yliopiston psykologian emeritusprofessori.

Mitä kuuluu, ylilääkäri Hanna Nohynek?

Lukijamme ovat tavanneet Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen Infektiotautien torjunta ja rokotusyksikön ylilääkäri Hanna Nohyekin pandemia-aikana uutiskatsausten myötä lähes päivittäin.

Kyselimme marraskuisena iltapäivänä Hannan kuulumisia ja toiveita lähestyvistä joulusta ja uudesta vuodesta 2022.

” Juuri nyt mielessä ovat koronarokotukset ja erityisesti lasten rokotussuosituksien ja yli 60-vuotiaiden kolmas rokotuskierros. Päivät täyttyvät myöhäiseen iltaan tieteen tekemisestä, omasta rokotustutkimuksesta ja kansainvälisiin tutkimuksiin paneutumisesta. Päivät ovat täynnä työtä, ja arkea. Joulukuukausi tuntuu kovin kaukaiselta ja omat joulunvalmistelut saavat odottaa aivan juhlan kynnykselle.

Perheeni ja omiin jouluperinteisiini ovat aina kuuluneet Kauneimmat joululaulut, rauhoittuminen aattona vanhempien kanssa Joulurauhan julistuksen kuunteluun ja sen jälkeen vanhempien kodissa yhdessä nautittuun joulupuuroon. Tuleva joulukuukausi on toinen, jolloin molempien vanhempien paikka on tyhjä – viime joulukuukausi meni vielä surutyötä tehdessä isän kuoltua marraskuun lopulla. Luomme tänä joulukuukausi

Hanna Nohyekin joulukuukausi kuuluu joululaulut ja yhdessäolo läheisten kanssa.

na uusia perinteitä. Perheeseeni kuuluu neljä lasta ja kuusi lastenlasta sekä vast-ikään kotiutunut koiranpentu, joten joulu koostuu monista asioista, joulupukkia unohtamatta!

Minulle on ollut tärkeää osallistua Kauneimmat joululaulut -tilaisuuteen. Eräänkin kerran, asuessani Vantaalla, Pyhän Laurin kirkko oli jo täpötäysi ehtiessäni paikalle. Yhdyin lauluihin kirkon ulkopuolella, sillä kirkon ovet pidettiin auki, jotta me ovien ulkopuolelle jääneet myös pääsimme osallistumaan.

Joulumusiikki on minulle tärkeää. Lauloin Tapiolan kuorossa ja mieleeni nousevat kuoroajan joulukonsertit. Kuoro saapui TempPELLIAUKION ja Tapiolan kirkkoon, kynttilät kädessä, laulaen Maa on niin kaunis -virttä. Siitä syntyi tunnemuisto, joka tuo joulumielen. Lapsuudenkodin perinteisiini kuuluu myös joulukirkko.

Rohkaisen Valkonauha-lehden lukijoita palaamaan takaisin koronaa edeltävään hyvään arkeen. Rokotettuina on turvallista liikkua ja tavata läheisiä sekä ystäviä. Lisänä voi pitää kasvomaskia, silloin kun tapaa sellaisia hauraita ihmisiä, joiden oma rokotesuoja ei ehkä ole paras mahdollinen, sillä se antaa lisää turvallisuutta lähikontakteihin ja antaa suojaa lähes kaikkia hengitystievirusia vastaan.

Toivomukseni uudelle vuodelle 2022 on saada riittävästi koronarokotteita kaikille maailman kansalaisille!”

- Hanna Nohynek

- Suomalainen ylilääkäri ja rokotetutkija, jonka sukujuuret ovat tšekkien saksankielisellä alueella, Turun Velkuassa, Tampereen Amurissa ja Stadin Sörkässä.

- Infektio- ja tartuntatauti- ja rokotus-työryhmän johtaja, Terveysturvallisuusosasto, Terveysturvallisuuden ja hyvinvoinnin laitos

- Syntyi Helsingissä 27.8.1958.

- Asuu litin Kausalassa ja Helsingissä.

- Työskennellyt lähes kahdenkymmenen vuoden ajan kehittyvissä maissa, esimerkiksi Filippiineillä, toimii Maailmanterveysjärjestön rokotussuositusryhmän jäsenenä ja sen koronarokottamisen alaryhmän puheenjohtajana.

- Terveystoimittajat ry palkitsi Hanna Nohynekin Hyvän tiedon omena -tunnustuksella v. 2021 ja Stadin Slangi ry valitsi hänet Stadin friiduksi v. 2021.

- Esikuva: Akateemikko Pirjo Mäkelä ja kirjailija Simone de Beauvoir

- Motto: Tsemppiä!

Oiva aivojumppa

Rauhallista joulua ja onnellista uutta vuotta
Valkonauhan lukijoille!
Joulu on pähkinöiden aikaa, ja tässä vielä
viimeiset pähkinät purtavaksi.

1. Järjestä kirjaimet niin, että saat talviseen vuodenaikaan sopivat sanat. Yksi sana on kiinteä osa Valkonauha-perinteitä, yksi liittyy ulkoiluun ja kolmas joulun valmisteluun.

SE JAHTINI = ?
JAUHOVILKUT = ?
VAIN KAIDETTA = ?

2. Mihin talven juhlapäivään sisältyy Suomen kunnan nimi?

3. Lisää puuttuvat kirjaimet, niin saat jouluisen suuhunpantavan nimet.

__ I __ A __ I
__ OU __ U __ O __ __ __ U
__ A __ __ __ U __ AA __ I __ __ O

4. Järjestä tavut, niin saat kahden yhdyssanan parin.

Esimerkki: TI -YÖ - KAS - LU - KIR - JOU - TÄH = TÄHTIKIRKAS JOULUYÖ

A: DEN - DEN - I - LI - TU - LO - VUO - TUS - UU
B: LU - JA - SÄK - KIN - PU - KI - JOU - LAH
C: KIL - KI - HY - MÄ - PAI - LU - SA - O - PYN

Vastaukset tehtäviin löydät
tämän lehden sivulta 43.

Laatinut
FM Tuija Viestilä

Uuteen vuoteen käyden

*Anna katoavalle vuodelle rauha
laske harteiltasi unohduksen taakat,
joita olet mukanas raahannut.*

*Ota uuteen vuoteen mukaasi vain sanat,
jotka olet sydämeesi kätkenyt
ja teot, jotka saivat hymyn kasvoillesi.*

*Ystävät isolla Y:llä kuljeta alkavaan
vuoteesi*

*kullatuissa vaunuissa -
he ovat elämäsi arvovieraita!*

Katso taaksesi ja kiitä.

Katso eteenpäin ja luota.

Katso ylöspäin ja usko.

Katso ympärillesi ja rakasta.

VÄRSSYKIRJA

Lapsi kauppakärryissä ja muita joulun ihmeitä

Tuttu jouluevankeliumi houkuttelee meidät tänäkin jouluna mukaansa.

Vaikka kertomus on niin tuttu, että sen osaa helposti toiselle kertoa – ehkäpä jopa muistaa sanasta sanaan ulkoa – saattaa se silti yllättää.

Minulle kävi niin, kun olin ostamassa jouluruokia marketissa. Kaupassa oli ruuhkaa, niin kuin joulun alla usein on. Toisten kärryt olivat täynnä ruokaa ja viimeisiä lahjaostoksia. Ja sitten oli niitä, joilla oli vähemmän. Paljon vähemmän.

Monenlaista ehdin miettiä siinä ruokatarvikkeita kerätessäni: Miksi joulu? Miksi tämä kaikki?

Sitten vastaan tulivat kärryt, joissa istui lapsi. Lapsi oli jo aika iso, ja hän istui ostoskärryn pohjalla. Tyttö lauloi kovalla ja kirkaalla äänellä tuttua joululaulua. Minun kohdalleni sattuivat säkeet: ”Kiitos sulle Jeesuksemme, kallis Vapahtajamme. Kun sä tulit vieraaksemme, paras joululahjamme.”

En tiedä mitä äiti ajatteli, mutta minulle se oli ilosanoma: Siksi joulu, siksi tämä kaikki.

Tuttu joulukertomus kutsuu meidät paimenten mukaan seimen äärelle. Joulun salaisuus on siinä, kun kerran kauan sitten tapahtunut

tulee uudelleen eläväksi. Hyvä uutinen, suloinen sanoma, suuri ilo, on totta tänäänkin.

Hämentyneille, työn ja kuormien uuvuttamille vanhemmille syntyi uusi elämä, lapsi, Vapahtaja. Kummallisten olojen ja epävarmuuden keskelle, pieneen Betlehemin kylään syntyi lapsi, Vapahtaja. Minun pieneen elämäni, huolieni ja ilojeni keskelle, syntyi lapsi, Vapahtaja.

Lapsi annetaan meille lahjaksi, eikä meiltä odoteta mitään. Se lahjoitetaan, vailla vaatimuksia. Vain keisari käsksee, muuten jouluun ei kuulu käskyjä. Edes enkelien kehotus olla pelkäämättä ei ole käsky, vaan vapautus: ei ole mitään syytä pelätä, sillä Jumala antaa ilon.

Tämä lahja ja ilo, on tarkoitettu jaettavaksi kaikille: ihmiselle, luomakunnalle – kaikkialle. Rauhanruhtinas, joka ensimmäisenä jouluyönä syntyi Betlehemin seimeen saa syntyä tänäkin jouluna sydämiimme.

Hyvää joulua!

*Kirjoittaja on Turun
arkkihiippakunnan
piispa.*

KIRKONKUVAPANKKI / JUSSI VIERIMAA

MARIKA PIIPPONEN

Onnen, ilon kyneleet,
rakkaimmat saapuneet,
joulun sydän

Tuikkii taivaalla tähtöset,
uuden vuoden lupaukset

Kynttilän hän sytyttää,
toivo sisimmässään lähimmäistä
odottaa ja joku jo ovelle koputtaa

Kuuntele sydäntäsi,
kauniita mietteitäsi, olet askeleen
päässä Herrasta

Pojassa lupaus, Isässä vastaus.
Pyhä Henki johdattaa kansaa.

Kuusen katveessa lahjat odottaa,
lapset pienet joulua juhlistaa

Joulupuuroa mummo valmistelee,
lusikat kultaiset asettelee,
pienokaiset puurolle saattelee

Kuusen kynttilät loistaa, hyvän,
onnellisen mielen aavistaa,
joululahjat kotia koristaa

Maisema talvinen,
lumihietale valkoinen,
kynttilä kultainen

Joulun haikeus, kuusen
kauneus, takka kotia lämmittää,
rakkaimmat välittää

Ystävältä tukea elon tiellä,
matkalla tällä

Joulun rauhaa, sydämen taikaa,
rakkaus yhteisissä hetkissä,
siunattua

Tähtitaivas, sinun tähti,
kirkkain tähti

Katseessa luottamus, laupeus.
Sydämessä Herran varjelus

Teksti KIRSI PAASIRANTA
Kuva PIRJO SIPIÄ

Kukat

*tuovat iloa, tunnelmaa,
hyvinvointia ja lohdutusta*

Yrittäjäksi kasvaminen

Tämän tietää vuoden 2021 kukkakauppiasyrittäjä **Riitta Karjula** Oulusta, joka sai juuri Suomen Kukkakauppiasliitto ry:n tunnustuksen. Hänen yrityksensä Kukka-Maaria toimii Kaakkurissa ja Oulun yliopistollisessa sairaalassa. Aiemmin Karjulalla on ollut toimipisteitä myös Rovaniemellä, Kemissä, Vaasassa, Seinäjoella, Kajaanissa ja Iisalmessa. Vuoden kukkakauppiasyrittäjä on puutarhuriperheen kasvatti Inkoosta. Riitta muutti Inkoos-

ta vanhempiensa mukana Porin ja Hyvinkään kautta Imatralle. Jo 12-vuotiaana Riitta kysyi isältään lupaa koota roskiin meneviä freesioita kukkakimppujen tekemiseen. Hän myi sitomansa kukkakimput torilla.

Kempeleen puutarhakoulun jälkeen alkoi Riitan kukkakauppiasura. Hänestä tuli rohkea yrittäjä, joka uskalsi ottaa riskejä puolisonsa kanssa. Toimintaa riitti molemmille sekä yrityksissä että kotona. Perhe kasvoi ja 12 lasta on saanut osallistua ja

Vuoden 2021 Kukkakauppiasyrittäjä Riitta Karjula kertoo kukkiin liittyvästä symboliikasta. Taustalla Jaana Kaakinen.

oppia työn tekemiseen vanhempiensa mukana. Ensi vuonna Kukka-Maaria-yritys täyttää 40 vuotta.

Kukkien viesteistä

Riitta Karjula kertoo kukkien viestivän ajatuksista ja tunteista erilaisissa elämän tilanteissa. Kukkien lukumäärällä, värillä ja tuoksulla halutaan ilmaista muun muassa rakkautta, kaipuuta, ystävyyttä, kosintaa, myötätuntoa ja onnea. Punainen väri on monelle rakkauden symboli ja yhdestä viiteen kukkaa viestii rakkautta. Vaaleanpunaiset kukat kertovat ihailua ja kiitollisuutta, siniset isänmaallisuutta. Eriväriset kukat kuuluvat myös kirkolliseen sanomaan. Valkoinen on viattomuuden ja puhtauden väri.

Jouluajan kukista

Yrittäjä tietää vuodenajan ja kukkien kiertokulun monipuolisuuden. Jouluajan kukkien jalostaminen ja trendit vaihtelevat paljolti sisustuksessa käytettyjen värien perusteella. Muutama vuosi sitten valkoinen oli suosittu väri. Nyt vaaleissa kodeissa halutaan tuoda kotiin väriä kukilla. Perinteisen punaisen värin lisäksi käytetään tehosteena valkoisen, vihreän, kulan ja hopean värejä. Sypressistä on tullut jouluajan viherkasvi. Istutuksissa Karjula käyttää sisarensa metsästä saatuja luonnon materiaaleja kuten käpyjä, jäkälää, sammalta ja viljakasveja. Kestosuosikin joulutähden menekki on vähentynyt, kun taas kukkakimppujen kysyntä lisääntynyt. Esimerkiksi amaryllis on suosittu sekä istutuksissa että sidontatöissä.

Vastuullisesta ammattitaidosta

Laadukkaat kukkakimput ja sidontatyöt ilahduttavat sekä ostajaa että ohikulkijaa, mutta ennen kaikkea kukkien saajaa ja juhlahetken viettäjä. Asiakkaan luottamus on tärkeä. Olipa ostajalla käytössä tai varattuna pieni tai suuri summa rahaa kaikkia palvellaan tasa-arvoisesti. Mil-

joonat ruusut ja liljat kertovat mitä niiden kuuluukin tehdä – muistan sinua, onnitelen sinua, olen sinun.

Monenlaiset palvelut, koristelut, perhejuhlat, häät ja tapahtumat tarvitsevat innovatiivisia ja innostuneita ammattilaisia. Yrittäjä tarvitsee rinnalleen taitavia osajia, harjoittelijoiden opettajia, mentoreita ja yrittäjävetoisia ammattilaisia kuten Kukka-Maariassa nähtiin.

Teksti **AINO-KYLLIKKI HIRVONEN & ARJA LAIHO**

Kuvat **ARJA LAIHO**
Oulun Valkonauha ry

Kukka on ilo.

Älä kulje ilosi ohi,

vanamon

lemmikin

ailakin.

Aina tavatessasi

kohtaa ilosi

silmästä silmään,

sulje mieleesi

sydämeesi

ja jaa se jonkun kanssa.

Anna ilon elää.

Elä iloa eteenpäin.

Maaria Leinonen

teoksessa Ajattelen sinua tänään
(Kirjapaja, 2002)

Aluevaalit lähestyvät, vaikuta sinäkin

EHYT ry ja Ehkäisevän päihdetyön järjestöverkosto toivovat hyvinvointialueiden päättäjien panostavan alueen asukkaiden hyvinvointiin ajoissa. Se on inhimillistä ja tuo pitkällä tähtäimellä säästöjä. Järjestöt kampanjoivat teemalla ”Maailman onnellisin maa, jossa päihdeongelma koskettaa jokaista.”

Päihde- ja peliongelmat vaikuttavat yhteiskuntaan valtavasti. Alkoholi ja tupakka selittävät merkittävän osan väestöryhmien välisistä terveyseroista, mutta ehkäisevään päihdetyöhön kuuluu myös rahapelaamisesta, huumausaineista ja lääkkeistä aiheutuvien haittojen ehkäisy. Näistä kai-

kista aiheutuu mittavien kustannusten lisäksi suurta inhimillistä kärsimystä. Haitat koskevat jokaista suomalaista, ikään tai sosiaaliseen asemaan katsomatta.

Näin ei tarvitse olla. Jokaisella on oikeus voida hyvin. Me tarvitsemme toimia, jotta mahdollisimman moni voi hyvin. Uuden soten tärkein tavoite on siirtää painopiste korjaavista, sirpaleisista ja kalliista palveluista ennaltaehkäiseviin, varhaisiin ja monialaisiin palveluihin. Ehkäisevällä päihdetyöllä vahvistetaan terveyttä, turvallisuutta ja hyvinvointia. Se on sosiaalisen kestävyys-
den vahvistamista ja eriarvoisuuden vähentämistä: laadukkaita ja saavutettavia palveluita, turvaverkkojen punomista, riskitekijöiden vähentämistä ja suojaavien tekijöiden vahvistamista ihmisten arjessa.

Päihdehaittojen ehkäiseminen on tehokkaampaa ja halvempaa kuin niiden korjaaminen. Laadukkaiden päihdepalveluiden säilyttäminen ja kehittäminen on tärkeää, mutta aivan erityisen tärkeää on antaa apua ja tukea ennen kuin haitat syvenevät.

Järjestöt kumppanina

Järjestöillä on suuri merkitys niin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä, osallisuuden lisäämisessä, ennaltaehkäisevässä työssä, asiantuntijaroolissa sekä palveluiden tuottajana. Aktiivinen ja moniääninen kansalaisyhteiskunta on keskeinen toimija, kun halutaan vähentää köyhyyttä ja eriarvoisuutta. Vapaa ja elinvoimainen kansalaisyhteiskunta lisää luottamusta sekä auttaa ottamaan laajasti huomioon eri väestöryhmiä.

Ensimmäiset hyvinvointialueiden päättäjät tekevät pitkälle tulevaisuuteen vaikuttavia päätöksiä siitä, miten alueiden hallinto järjestetään, mitä mitataan ja miten toimintaa johdetaan ja ohjataan.

Hyvinvointialueet saavat varsin vapaasti päättää, miten ne käytännössä toimeenpanevat järjestämistä koskevaa lainsäädäntöä. Laki ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä tulee jatkossa velvoittamaan sekä kuntia että hyvinvointialueita toteuttamaan ehkäisevää päihdetyötä.

Rakenteet ovat parhaillaan muotoutumassa. Nyt kannattaa varmistaa, että hyvinvointialueille luodaan ehkäisevän päihdetyön rakenteet ja toimintatavat siten, että järjestöt ovat mukana kumppaneina.

TARKEMPAA TIETOA KAMPANJASTA:
www.hyvinvointivaalit.fi

TÄRKEITÄ PÄIVÄMÄÄRIÄ:

Vaalipäivä: 23.1.2022

Ennakkoäänestys kotimaassa:
12.–18.1.2022

Vuoden 2022 tärkeitä päivämääriä

- Suomen Valkonauhaliiton KEVÄT-KOKOUS Helsingissä lauantaina 23.4. ja SYYSNEUVOTTELUPÄIVÄ sekä SYYSKOKOUS Espoossa 22.–23.10.
- VALKONAUHAN RUKOUSPÄIVÄ sunnuntaina 25.9.

*Soikaa kellot uutta luoden,
hyvästejä vanhan vuoden.*

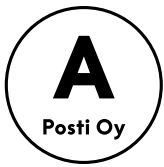
*Soikaa ilon kellot
kautta lumisen maan.*

A. TENNYSON

Oiva aivojumppa

Oikeat vastaukset:

1. SE JAHTTINI = HEIJASTIN
JAUHOVIILKUT = JOULUKAHVIT
VAIN KAIDETTA = ADVENTTIAIKA
2. Loppialnen
3. pipari, joulutorttu, lanttulaatikko
4.
A: UUDENVUODEN ILTOTULTUS
B: JOULUPUKIN LAHJASÄKKI
C: MÄKIHYPPYN OSAKILPAILU

Posti Green

Eläviä sanoja

Kertovat joulun jo saapuwan ja kellojen soiton jo kuuluwan.

Yhäkö tähän maailmaan joulun mahtuwan luulen.

*Paljon on täällä pelkoa ja tuskaa ihmisten teillä,
missä on paikka ja missä on sija hyvyuden enkeleillä?*

Kertovat joulun jo saapuwan, ken siellä kelloja soittaa?

*Kuuntelen hiljaista helkkyvää kieltään,
rakkaus elää ja voittaa!*

Yhä on jossain enkelten voima pahuuden muureja vastaan,

turhaan ei tuutanut jouluna kerran,

Neitsyt Maria, lastaan!

SENNIN, 6-vuotta, joulutervehdys
1998 esiopettajalleen

PAPERIENKELIT: HAHMOTAIDETERAPEUTTI RIIHTA LINDY

Valkonauha Suomessa: vastuuta sinusta ja minusta vuodesta 1896